

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Lucie Doleželová

© 2018 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Doleželová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Název anglicky

Analysis of the financial management of the selected municipality

---

Cíle práce

Cílem práce je rozbor příjmů a výdajů obce Libčany a následné zhodnocení finanční situace obce za období 2012-2016.

Výsledkem práce je zhodnocení finanční situace obce a případný návrh opatření, který by dopomohl k nápravě zjištěných nedostatků a zlepšení hospodaření obce do dalších let.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické.

Teoretická část je popisného charakteru a zaměřuje se na vymezení základních pojmů týkajících se hospodaření obce a termínů, které jsou s touto problematikou spojené. Součástí teoretické části je i charakteristika obce, orgánů obce a jejich činností, rozpočtu obce a dalších termínů, která se vážou k tématu. Zdrojem informací je odborná literatura.

Praktická část navazuje na teoretickou část, ze které jsou využity některé rozebrané poznatky. V úvodu této části jsou uvedeny obecné informace o obci Libčany a její historie.

Praktická část se na základě prostudované literatury dále zabývá především analýzou příjmů a výdajů obce v období 2012-2016 za pomoci rozpočtových výkazů a potřebných dat získaných od OÚ Libčany. Je zde provedena finanční analýza vybraných ukazatelů hospodaření obce na základě horizontální a vertikální analýzy. Pracuje se zde s ukazatelem likvidity a zadluženosti. Součástí práce je také grafické znázornění některých ukazatelů hospodaření obce.

Závěrem této části je zhodnocení finančního hospodaření a návrh na případné zlepšení nedostatků.

Doporučený rozsah práce

30-60

Klíčová slova

veřejná správa, příjmy obce, výdaje obce, rozpočet obce, analýza finančního hospodaření výdaje obce, rozpočet obce, analýza finančního hospodaření

Doporučené zdroje informací

JETMAR, M. – PILNÝ, J. – PEKOVÁ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-052-1.

KOUDELKA, Z. *Průvodce územní samosprávou po 1.1.2003*. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-403-.

MARKOVÁ, H., 2000. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: ORAC. 190 s. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1

NEVĚČNÁ, Ivana, 2013. *Základy veřejné správy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 154 s. ISBN 978-80-244-3799-6

PEKOVÁ, J., 1997. *Místní rozpočty*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická. 253 s. ISBN 80-7079-704-5

PEKOVÁ, J., 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha. ISBN 80-7261-086-4

PFEIFEROVÁ, D. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA, – ŽEHROVÁ, J. *Finance municipalit*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-2024-6.

PROVAZNIKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Analýza finančního hospodaření vybrané obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Josefu Slabochovi, Ph.D. za konzultace, cenné rady a věcné připomínky, které mi poskytl při vypracování této bakalářské práce. Dále mé poděkování patří starostce obce Libčany Mgr. Jaroslavě Slavíkové za ochotu při konzultaci a účetní obce Monice Vítkové za poskytnutí potřebných podkladů a informací při zpracování praktické části.

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Bakalářská práce je založena na finanční analýze obce Libčany. Práce pojednává o finanční situaci této obce v letech 2012 – 2016, je zde provedena horizontální a vertikální analýza finančního hospodaření.

Teoretická část se zaměřuje na termíny, které se pojí s tímto tématem. Jedná se o pojmy jako například veřejná správa, orgány obce a jejich činnost, majetek a rozpočet obce či finanční hospodaření vybrané obce a zadluženost obcí v ČR.

Praktická část, která navazuje na teoretickou část, se zabývá rozbohem příjmové a výdajové složky a jejich dílčích položek v rámci celkového stanoveného období. Dále je zde prostřednictvím grafů zhotovena komparace skutečné výše příjmové a výdajové složky v porovnání se schváleným rozpočtem obce. Rovněž jsou zde analyzovány a na základě grafického znázornění slovně zhodnoceny příjmy a výdaje a jejich změny v rámci jednotlivých let.

Výstupem této práce je zhodnocení finančního hospodaření obce Libčany a návrh na případné zlepšení.

Klíčová slova: veřejná správa, příjmy obce, výdaje obce, rozpočet obce, analýza finančního hospodaření obce, majetek obce.

Analysis of the financial management of the selected municipality

Abstract

The thesis is derived from financial analysis of a municipality Libcany. The work is depicting the financial situation of the above mentioned municipality from 2012 to 2016, for which both horizontal and vertical financial management analysis has been done.

The theoretical part is focusing on the terminology that is connected to this topic. The terminology consists of terms such as public administration, municipal authorities and their activities, capital and budget of the municipality or financial management of the selected municipality and the indebtedness of municipalities in the Czech Republic.

The practical part, which logically follows up the theoretical part, addresses the analysis of revenue and expenditure accounts and their sub-items within the overall set period. Furthermore, through graphs there is shown a juxtaposition of real revenue and real expenditures in contrast with previously approved budget of the municipality. Moreover, the revenue and expenditures are analysed and evaluated on the basis of the graphical representation. Their changes within the mentioned time period are portrayed as well.

The objective of this work is evaluation of financial management of Municipality Libcany and a proposal for a possible improvement.

Keywords: public administration, revenues of a municipality, costs of a municipality, budget of a municipality, analysis of financial management of a municipality, property of a municipality.

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika.....	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika.....	12
2.2.1	Vzorce využití v praktické části.....	13
3	Teoretická část	15
3.1	Veřejná správa.....	15
3.2	Obec	15
3.2.1	Charakteristika obce	15
3.2.2	Členění obcí.....	16
3.2.3	Působnost obcí.....	16
3.3	Orgány obce a jejich činnost.....	18
3.3.1	Zastupitelstvo.....	18
3.3.2	Rada obce	18
3.3.3	Starosta, místostarosta	19
3.3.4	Obecní úřad a tajemník.....	19
3.3.5	Výbory zastupitelstva	20
3.3.6	Komise.....	21
3.3.7	Zvláštní orgány obce	21
3.4	Majetek obce	21
3.4.1	Vlastnictví obcí.....	21
3.4.2	Vymezení majetku obcí	22
3.4.3	Hospodaření s majetkem	22
3.5	Rozpočet obce	23
3.5.1	Charakteristika rozpočtu.....	23
3.5.2	Rozpočet územní samosprávy - bilance	23
3.5.3	Klasifikace rozpočtu	24
3.5.4	Rozpočtový proces	25
3.6	Finanční hospodaření obce.....	27
3.6.1	Příjmy rozpočtů územně samosprávného celku	28
3.6.2	Výdaje rozpočtů územně samosprávného celku.....	34
3.7	Zadluženost obcí	35
3.7.1	Regulace zadluženosti obcí v ČR.....	36
3.7.2	Monitoring hospodaření obcí.....	36

4	Vlastní práce	38
4.1	Charakteristika obce Libčany	38
4.1.1	Historie obce.....	39
4.1.2	Obyvatelstvo obce	39
4.2	Struktura organizace OÚ Libčany	41
4.3	Analýza hospodaření obce Libčany	41
4.3.1	Příjmy obce Libčany.....	42
4.3.2	Výdaje obce Libčany	49
4.3.3	Struktura příjmové a výdajové složky obce Libčany	53
4.3.4	Další finanční ukazatele hospodaření	63
4.3.5	Řetězový index pro sledované období 2012-2016	64
4.3.6	Bazický index pro sledované období 2012-2016	65
5	Výsledky praktické části	67
5.1	Zhodnocení hospodaření obce ve sledovaném období 2012-2016	67
5.2	Návrh zlepšení hospodaření	68
6	Závěr	70
7	Seznam použitých zdrojů	72
7.1	Použitá literatura	72
7.2	Použité internetové zdroje	74
8	Seznam tabulek, obrázků a grafů	75
8.1	Seznam tabulek	75
8.2	Seznam obrázků	75
8.3	Seznam grafů.....	76
8.4	Seznam příloh.....	76
9	Přílohy.....	77

1 Úvod

Tato bakalářská práce pojednává o finančním hospodaření obce Libčany. Lze říci, že v České republice je toto téma velmi aktuální a je důležité této problematice věnovat pozornost, ať už se jedná o samotné občany, nebo o konkrétní členy zastupitelstev obcí. Na území ČR se v současné době nachází 6 258 obcí. V Královéhradeckém kraji, kde se vybraná obec Libčany nachází, je 448 obcí. Každá obec vystupuje pod svým jménem ve všech právních vztazích a zodpovídá za své počínání. Její činnost je řízena hlavně prostřednictvím zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje práva a povinnosti týkající se hospodaření obcí v souvislosti s majetkem obce, rozpočtem a hospodaření s veřejnými prostředky.

Hlavním motivem výběru tohoto tématu bylo zjištění finanční situace a seznámení se se systémem financování rodné obce. Obyvatelé obce by neměli být lhostejní k dění a událostem, které souvisejí s hospodařením jejich obce s peněžními prostředky, s realizovanými projekty a plány do dalších let.

Každá obec by měla jednat v zájmu svých občanů, zajistit jim potřebné služby a veřejné statky. Zásadní je, aby obec se svými dostupnými prostředky nakládala hospodárně a efektivně. S touto problematikou se pojí trend decentralizace, při kterém se pravomoci delegují na nižší složky systému, tedy co nejbližší k občanovi. Tím napomáhá většímu přehledu, což zajistí efektivnější zabezpečování veřejných statků a celkově šetrnější účelnější hospodaření obce.

Finanční hospodaření obce je v kompetenci členů zastupitelstev obcí, kteří rozhodují, jakým způsobem a v jaké míře investovat peníze a nakládat s těmito prostředky. Toto zastupitelstvo je voleno občany na čtyři roky.

V ČR jsou obce financovány především prostřednictvím daňových příjmů. Ze státního rozpočtu plynou obcím finance ve formě svěřených daní či určitého podílu v podobě sdílených daní. Další důležitou příjmovou složku tvoří příjmy z vlastní činnosti obce a neméně důležité jsou také příjmy ve formě dotací.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je analýza příjmů a výdajů obce Libčany v rámci stanoveného období 2012 - 2016 za pomoci finančních výkazů obce. Mezi dílčí cíle v rámci praktické části se řadí rovněž komparace plánovaných a skutečných příjmů a výdajů, struktura příjmů a výdajů v jednotlivých letech, jejich vývoj a dále také charakteristika obce. Dalším cílem je rovněž zpracování meziročního srovnání příjmové a výdajové složky pomocí bazického a řetězového indexu a výpočet ukazatelů likvidity a zadluženosti. Výsledkem práce je zhodnocení finanční situace obce a případný návrh opatření, který by dopomohl k nápravě zjištěných nedostatků a zlepšení hospodaření obce do dalších let.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické.

Teoretická část je popisného charakteru a zaměřuje se na vymezení základních pojmů týkajících se hospodaření obce a termínů, které jsou s touto problematikou spojené. Součástí teoretické části je i charakteristika obce, orgánů obce a jejich činností, rozpočtu obce a dalších termínů, která se vážou k tématu. Zdrojem informací je odborná literatura a vybrané internetové zdroje.

Praktická část navazuje na teoretickou část, ze které jsou využity některé rozebrané poznatky. V úvodu této části jsou uvedeny obecné informace o obci Libčany, její historie a struktura organizace obecního úřadu. Dále navazují informace týkající se obyvatelstva obce, jeho rozložení a historie počtu obyvatel. Demografické údaje jsou čerpány z webu Ministerstva vnitra a následně znázorněny pomocí grafu. Praktická část se dále na základě prostudované literatury zabývá především analýzou příjmů a výdajů obce v období 2012-2016 za pomoci rozpočtových výkazů obce a potřebných dat získaných od OÚ Libčany. Především se jedná o výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu FIM 2-12 M a závěrečné účty. V práci jsou také porovnávány plánované a skutečné příjmy i výdaje obce ve sledovaném období a jejich vývoj. V návaznosti na tuto část je zde za pomoci grafů zhodnocena struktura příjmové a výdajové složky v jednotlivých letech. Součástí práce bude rovněž výpočet

řetězového a bazického indexu pro účely meziročního srovnání příjmů a výdajů ve sledovaném období a rovněž výpočet poměrových ukazatelů likvidity a zadluženosti dle příslušných vzorců.

Závěrem této části je zhodnocení finančního hospodaření a návrh na případné zlepšení nedostatků.

2.2.1 Vzorce využité v praktické části

V praktické části jsou dále využity následující vzorce, pomocí kterých se vypočítávají uvedené indexy při časovém srovnání a ostatní finanční ukazatele hospodaření.

Řetězový index =

$$= (\text{hodnota současného období} \div \text{hodnota minulého období}) \times 100$$

Bazický index =

$$= (\text{hodnota současného období} \div \text{hodnota základního období}) \times 100$$

Běžná likvidita = *oběžná aktiva* $\div$ *krátkodobé závazky*

Okamžitá likvidita =

$$= \text{krátkodobý finanční majetek} \div \text{krátkodobé závazky}$$

Míra zadluženosti = *cizí zdroje* $\div$ *celková pasiva* * 100

Míra samofinancování= *vlastní kapitál* $\div$ *celková pasiva* * 100

Stupeň zadluženosti = *cizí zdroje* $\div$ *vlastní zdroje* * 100

Řetězový index slouží pro porovnání dat v daném roce s hodnotami v roce předchozím.

Pomocí bazického indexu lze pozorovat časové řady a zkoumat vývojové trendy za sledované období. Předem dané období je považováno za základní a s touto časovou řadou se porovnávají veličiny v ostatních letech.

Poměrové ukazatele likvidity a zadluženosti jistým způsobem poukazují na finanční zdraví obce a zobrazují náhled na finanční hospodaření obce.

V případě výpočtu ukazatele likvidity lze zjistit okamžitou schopnost obce uhradit své splatné závazky. Výpočtem běžné likvidity se zjistí, jak je obec schopna uspokojit všechny své pohledávky, pokud promění všechna oběžná aktiva ve finanční prostředky.

Pomocí ukazatelů zadluženosti lze prostřednictvím výpočtu vztahu mezi cizími a vlastními zdroji lze zhodnotit financování podniku a zjistit úvěrové zatížení podniku. Ukazatele zadluženosti charakterizují finanční úroveň firmy a vyjadřují se v procentech.

3 Teoretická část

3.1 Veřejná správa

Veřejnou správu lze definovat také jako správní činnost, která je rozdělena do dvou odvětví – státní správy a veřejné samosprávy. Státní správa je vykonávána státem pomocí různých institucí přímo nebo nepřímo prostřednictvím územní samosprávy. V případě samosprávy dochází k přesměrování správy na nestátní subjekty a vzniká oprávnění jednat samostatně a řešit veškeré záležitosti za pomoci vlastních prostředků. V případě samosprávy se může jednat o územní či zájmovou samosprávu. Pokud jde o územní samosprávu, jsou zastupovány zájmy občanů, kteří žijí na určitém území (jde o území o menší rozloze, než je stát). V případě druhé z forem samospráv dochází k zastupování zájmů osob, které spojují jisté společné zájmy (Provazníková, 2015).

Veřejná správa je disciplína, která se v časovém horizontu určitým způsobem vyvíjí a částečně mění svou podobu, je v jistém smyslu přechodná. Konkrétní uspořádání veřejné správy se liší v závislosti na systému a vládní úrovni daného státu. Struktura veřejné správy je v každé zemi jiná (Vigoda, 2002).

V České republice je aktuálně zaveden tzv. smíšený model veřejné správy. Ten spočívá ve vykonávání státní správy i územní samosprávy v rámci jedné územně administrativní jednotky na úrovni obcí i krajů (Nevěčná, 2013; Koudelka, 2007).

3.2 Obec

3.2.1 Charakteristika obce

Obec je veřejnoprávní korporace, která vlastní majetek a sdružuje občany, kteří se zde sami spravují. Obec je zároveň základem svobodného státu a lze ji definovat jako základní administrativní celek na určitém území daného státu. Zároveň dle zákona č. 128/2000 sb., o obcích, je obec samosprávním společenstvím, které zabírá jisté území a ve veškerých právních vztazích musí nést odpovědnost za své kroky (Marková, 2008).

Pro vznik nové obce jsou zákonem stanoveny podmínky. Jednou z nich je nutnost vlastnictví katastrálního území. Další je minimální počet obyvatel 1 000. V současnosti ale i přesto fungují obce, které druhou z podmínek nesplňují.

Mezi další charakteristické znaky obce patří soustava orgánů, s jejichž pomocí jedná a realizuje své plány, dále právní subjektivita, díky které obec svým jménem podniká kroky v právní oblasti. Ekonomické jádro obce definuje existence vlastního majetku a hospodaření podle rozpočtu, který si obec sestavuje (Balík, 2009).

3.2.2 Členění obcí

Tabulka 1: Klasifikace obcí dle základních druhů

obec	kteřá není město; jde o nejnižší úroveň územní samosprávy
městys	původní historické postavení, na žádost do Poslanecké sněmovny
město	nad 3 000 obyvatel
statutární město	významná města, samospráva městských částí
hlavní město Praha	speciální postavení

(Zdroj: zpracováno dle Kadeřábková, 2012)

3.2.3 Působnost obcí

Jedná se o oblast působení veřejné správy v souvislosti s úpravou společenských vazeb, přičemž v tomto případě se hovoří o působnosti věcné. Územní působnost se v tomto smyslu projevuje jako oblast činností na určitém území. Jelikož se jedná o působení v jistém okruhu osob, hovoří se v této souvislosti o osobní působnosti s tím, že probíhá v rámci konkrétního časového úseku (časová působnost).

V rámci své působnosti realizuje každá obec své pravomoci a plní svěřené úkoly.

V České republice existuje smíšený model, který zahrnuje jak plnění samosprávné funkce, tak i zabezpečení úkolů ze státní iniciativy, které obce plní v rámci přenesené působnosti. O činnostech týkajících se samostatné a přenesené působnosti rozhodují v relativním měřítku orgány dané obce (Koudelka, 2007).

Samostatná působnost

Záležitosti, které jsou v zájmu dané obce a představují zajištění vlastní samosprávy, spadají do samostatné působnosti a při jejich výkonu se obec řídí právním řádem. Do samostatné působnosti dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, patří záležitosti týkající se hospodaření obce, zajišťování různých druhů veřejných statků k uspokojování potřeb občanů, či zabezpečování a kontrola veřejných statků včetně rozlišování způsobů financování nákladů spojených s chodem obcí. Plnění samostatné působnosti je prioritní a pro obec velmi zásadní.

Dle samostatné působnosti lze obce rozdělit na:

- všechny obce (myšleno ty, které mají obecnou samostatnou působnost)
- města s osídlením nad 20 000 obyvatel
- Praha (Peková, 2004; Koudelka, 2007).

Přenesená působnost

V případě přenesené působnosti je plnění určité míry výkonu státní správy přeměřováno na orgány územní samosprávy a obec se při svěřeni této působnosti řídí právním řádem a usneseními vlády. Tato činnost je spravována ve správním obvodu dané obce. Kontrolní a zároveň poradní činnost v tomto procesu zastávají krajské i jiné správní úřady (Koudelka, 2003).

Dle rozsahu přenesené státní správy se dají rozlišit:

- obce 1. stupně přenesené působnosti (obce, na které byl přenesena základní míra výkonu státní správy)
- obce 2. stupně (obce s pověřeným obecním úřadem)
- obce 3. stupně (obce s rozšířenou působností, například statutární města)

Z uvedeného rozlišení dle míry přenesené působnosti tedy vyplývá, že se tento rozsah působnosti v České republice u obcí liší. U mnohých obcí se jedná pouze o řádné vedení evidence obyvatel žijících na územní daného administrativního celku, tedy existence matriky (Koudelka, 2007).

3.3 Orgány obce a jejich činnost

3.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce tvoří základní volený orgán obecní samosprávy a je zároveň jediným orgánem obce, který stanovuje Ústava.

Hlavním cílem působení tohoto ústavně zakotveného orgánu je rozhodování ve věcech samostatné působnosti, spravování obce, schvalování programu rozvoje územního obvodu obce, schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu, rozhodování o vyhlášení místního referenda, zřizování peněžních fondů, poskytování půjček nebo vydávání obecně závazných vyhlášek (Koudelka, 2003).

Členové zastupitelstva jsou voleni obyvateli obce na dobu čtyř let. Mandát člena zastupitelstva se vytvoří ve chvíli ukončení hlasování. Každý člen zastupitelstva obce je povinen složit zákonný slib před zastupitelstvem při příležitosti prvního zasedání. Schůze zastupitelstva jsou ze zákona přístupné veřejnosti (Čmejrek; Bubeníček; Čopík, 2010).

Počet členů zastupitelstva obce je v závislosti na počtu občanů a také na velikosti územního celku. Ke konkrétnímu náhledu na přesná čísla slouží následující tabulka.

Tabulka 2: Vymezení počtu členů zastupitelstva v souvislosti s počtem obyvatel

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
od 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
od 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
od 10 000 do 50 000	15 až 35 členů
od 50 000 do 150 000	25 až 45 členů
nad 150 000	35 až 55 členů

(Zdroj: zpracováno dle Koudelka, 2007)

3.3.2 Rada obce

V případě rady obce se jedná o orgán výkonný a v rámci samostatné působnosti je jeho výkon odpovědný zastupitelstvu. V rámci přenesené působnosti rozhoduje výhradně

v souvislosti se zákonem, může se jednat například o vydávání nařízení obce. Počet členů musí být vždy lichý (v rozmezí 5 až 11 členů) a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva.

Členy rady jsou starosta, místostarosta a další členové rady. Hlavním úkolem tohoto výkonného orgánu obce je korigování hospodaření obce v návaznosti na předem schválený rozpočet, vydávání nařízení obce nebo příprava návrhů pro jednání zastupitelstva.

Rozhodování probíhá na základě hlasování, kde je směrodatná nadpoloviční většina.

Zasedání rady, která jsou uskutečňována prostřednictvím svolání ze strany starosty, nejsou přístupná veřejnosti, pouze na základě zvláštního stanovení smí členové přizvat i jiné osoby.

V případě absence rady tuto funkci a další úkoly s ní spojené vykonává starosta (Peková, 2004; Marková, 2008).

3.3.3 Starosta, místostarosta

Starosta jistým způsobem reprezentuje obec a zastupuje ji navenek. Je volen z členů zastupitelstva a za jednání ve své funkci odpovídá členům zastupitelstva. Mezi jeho hlavní funkce patří svolávání zastupitelstva obce, řízení a svolávání zasedání rady, v případě absence tajemníka plní jeho úkoly. Je volen z řad členů zastupitelstva.

Místostarosta je zástupcem funkce starosty v případě jeho nepřítomnosti nebo v případě jeho přítomnosti ve chvíli, kdy se starosta své funkce vzdá a není mezitím zvolen starosta nový. Místostarosta je rovněž volen z adeptů, kteří jsou součástí zastupitelstva. Zastupitelstvo může zvolit více než jednoho místostarostu, přičemž v případě nutnosti zastání funkce zastupování starosty členové zastupitelstva určí pořadí.

Ve městech se pozice místostarosty nazývá náměstek primátora (Koudelka, 2007; Peková, 2004).

3.3.4 Obecní úřad a tajemník

Obecní úřad tvoří starosta, který ho také řídí. Další součástí obecního úřadu jsou místostarosta, tajemník a zaměstnanci obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu.

Náplní práce obecního úřadu jsou organizační záležitosti týkající se především samosprávních, ale i přenesené působnosti obce spojené s administrativní činností. V rámci samostatné působnosti obecní úřad musí zvládat plnit úkoly, které zadává zastupitelstvo nebo rada obce. Zároveň také podporuje v činnosti výbory a komisi a rozhoduje v různých případech daných zákonem.

Ve městech tuto funkci plní městské úřady či magistráty (Koudelka, 2007).

Tajemník především plní úkoly týkající se přenesené působnosti, dále úkoly zadané zastupitelstvem, radou či starostou a v neposlední řadě také zajišťuje povinnosti statutárního orgánu zaměstnavatele.

Funkce tajemníka není bezpodmínečnou součástí každého obecního úřadu a proto v případě, že tato funkce chybí, plní úkoly tajemníka starosta obce. Toto ovšem neplatí v případě obce s pověřeným obecním úřadem nebo v obci s rozšířenou působností, kde je funkce tajemníka ustavena povinně.

Tajemník má poradní hlas při zasedání zastupitelstva a rady obce, kterých se zúčastňuje (Čmejrek; Bubeníček; Čopík, 2010).

3.3.5 Výbory zastupitelstva

Mezi orgány zastupitelstva obce a rady obce patří výbory a komise. Ty zajišťují kontrolní a poradní činnost, které jsou v jejich kompetenci. Co se týká výborů obce, slouží tyto orgány odpovědné zastupitelstvu především k předkládání návrhů a stanovisek a k plnění úkolů, které zadá zastupitelstvo. V případě, že zákon přímo nenařídí, aby byly výbory zřízeny, v samostatné působnosti obce platí, že si obec sama rozhodne, pro kterou oblast výbor či komisi rady založí. Vždy ale musí fungovat finanční a kontrolní výbor. Pro tyto výbory platí, že musí být minimálně tříčlenné s tím, že počet musí být vždy lichý. V sestavě jejich členů zároveň nesmí být nikdo, kdo se zabývá hospodařením obce, např. starosta či místostarosta. Funkcí finančního výboru je především kontrola hospodaření obce s majetkem a různými finančními prostředky. Kontrolní výbor drží dohled nad dodržováním právních předpisů a kontroluje plnění rezolucí ze strany zastupitelstva a rady.

Mezi další výbory, které je nutno zařadit do fungování, patří výbor pro národnostní menšiny, který je zřízen v případě, pokud v dané obci žije dle nejnovějšího sčítání lidu

minimálně 10% občanů, kteří jsou odlišné národnosti než české. Dále osadní (místní) výbor, který vznikl na základě faktu, že součástí některých obcí jsou odlehlé části, které by své zájmy prosazovaly s obtížemi. Členové tohoto výboru jsou ti obyvatelé, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v části obce, kvůli které byl osadní výbor zřízen (Koudelka, 2007; Peková, 2004).

3.3.6 Komise

Komise je iniciativní orgán, který pracuje na tom, aby v rámci samostatné působnosti obce předkládal radě různá opatření a návrhy na zlepšení. Jedná se o poradní orgán. V přenesené působnosti je komise výkonným orgánem, který je odpovědný starostovi obce na určitém úseku činnosti.

3.3.7 Zvláštní orgány obce

Mezi tyto orgány lze zařadit přestupkovou komisi, která čítá minimálně tříčlenný tým. V tomto složení členové přestupkové komise projednávají přestupky, k jejichž projednání je kompetentní obec dle § 53 odst. 3. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Starosta obce může tento orgán založit a zároveň jedině on má možnost jmenovat její členy.

Mezi další zvláštní orgány obce lze zahrnout například povodňovou komisi, v níž je zpravidla předsedou starosta nebo krizový štáb obce, který je pracovním orgánem starosty (Koudelka, 2007; Marková, 2008).

3.4 Majetek obce

3.4.1 Vlastnictví obcí

Jedním z hlavních předpokladů fungování územních samosprávných celků je vlastnictví majetku (subjektivní vlastnické právo) a s tím spojené rozhodování o jeho užití. Existence majetkové základny je jedním z nejdůležitějších nástrojů regionální politiky, díky kterému se lze dále rozvíjet a růst v ekonomické i sociální sféře a zároveň činit progres v rámci veřejného sektoru i podnikatelských činností. Majetek je také zdroj vlastních příjmů a podmínkou pro další financování v podobě získání úvěru a vstupu do různých smluvních

vztahů nebo k uskutečnění nákupu, prodeje či pronájmu daného majetku v rámci interakce s dalším subjektem (Pfeiferová; Žehrová, 2009).

V širším pojetí majetek představuje zásadní složku v tzv. rozpočtové sféře, prostřednictvím které obec plní své povinnosti a důležité funkce nezbytné pro fungování obce a rozvoj území. Zároveň prostřednictvím vlastnictví je zajišťován správný chod obce a s tím spojené plnění úkolů v oblasti uspokojování potřeb svých občanů (Havlan, 2008; Provozničková, 2015).

3.4.2 Vymezení majetku obcí

Tabulka 3: Klasifikace majetku dle své podoby

forma	příklad
nemovitost	budova, louka
movitá věc	automobil, stroj
nehmotný majetek	právo duševního majetku
majetkové právo	dědictví, pohledávky
finanční investice	hotovost, CP

(Zdroj: zpracováno dle Provozničková, 2015)

Tabulka 4: Rozlišení majetku dle základních funkcí v rámci oblasti, ve které slouží

veřejně prospěšné účely	municipální/regionální podnikání	výkon samosprávy
-------------------------	----------------------------------	------------------

(Zdroj: zpracováno dle Provozničková, 2015)

3.4.3 Hospodaření s majetkem

Dle zákona č. 128/2000 sb., o obcích, je povinností obce využívat svůj majetek ekonomicky a šetrně a zároveň dbát na péči o majetek a s tím spojené zachování a rozvoj majetku. Nutností je také vedení evidence majetku, například prostřednictvím inventarizace. Na základě tohoto procesu dochází ke kontrole účtů a stavu majetku a následnému zjištění inventarizačního rozdílu (Havlan, 2008).

3.5 Rozpočet obce

Rozpočet lze obecně definovat jako nezbytný prvek pro finanční hospodaření územně samosprávného celku. Rozpočet představuje základ k fungování hospodářského řízení a sestavení finančního plánu. Zároveň lze rozpočet chápat jako bilanci příjmů a výdajů, na základě které lze zhodnotit vyrovnanost ve věci hospodárného počínání a naplnění finančního plánu.

Rozpočet územní samosprávy lze označit za nástroj prosazování vytyčených cílů obecní politiky, jejímž subjektem je zastupitelstvo obce (Otrusinová, 2011).

3.5.1 Charakteristika rozpočtu

Rozpočet územní samosprávy lze charakterizovat jako decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se soustřeďují veřejné příjmy a následně se využívají pro účely financování veřejných statků. Tento fond je tvořen a používán způsobem, který je příznačný pro veřejné finance, tedy rozděluje se na základě neekvivalence, nenávratnosti a nedobrovolnosti. Rozpočet také bilancuje příjmy a výdaje za dané rozpočtové období a představuje finanční plán na toto období. Zároveň se prostřednictvím rozpočtu obce realizují koncepce územní samosprávy včetně volebních programů a prosazují se zájmy a preference obyvatelstva, které v dané obci žije (Peková, 2008).

3.5.2 Rozpočet územní samosprávy - bilance

Finanční hospodaření obce lze charakterizovat následující rovnicí:

$$F_1 + P - V = F_2$$

V tomto vztahu platí, že

F_1 = stav peněžních prostředků na počátku rozpočtového období,

P = příjmy,

V = výdaje,

F_2 = stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období.

Pokud je stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období (F_2) větší než stav peněžních prostředků na počátku rozpočtového období (F_1), jedná se o kladný přebytek

a obec má vytvořenou finanční rezervu pro hospodaření v následujícím rozpočtovém období. Pokud je stav peněžních prostředků na počátku rozpočtového období (F_1) větší než stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období (F_2), v takovém případě hospodaření skončilo schodkem a obec musí využít dalších finančních prostředků na vyrovnání rozpočtu.

Cílem hospodaření obce by měl být vyrovnaný rozpočet, tedy stav, kdy se příjmy (P) rovnají výdajům (V), popřípadě přebytkový rozpočet, ve kterém by příjmy převažovaly nad výdaji. Ovšem v případě schodkového rozpočtu by byly příjmy nižší než výdaje a obec by ho musela vyrovnávat prostřednictvím návratných finančních, což by směřovalo k zadlužení obce (Peková; Pilný, 2008).

3.5.3 Klasifikace rozpočtu

K podrobnému členění příjmů a výdajů územního rozpočtu slouží klasifikace, neboli rozpočtová skladba. Jedná se o přehledné třídění závazné pro všechny rozpočty, pomocí kterého lze systematickým způsobem zajistit jednotnost a uspořádanost v rozpočtové soustavě a také analýzu příjmů a výdajů se zajištěním veškerých potřebných informací v rozpočtové politice obce (Paroubek, 2015).

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje dle následujících hledisek:

a) **odpovědnostní** – řazení podle kapitol, které se ovšem vztahuje ke státnímu rozpočtu a pro obce je nepovinné;

b) **druhové** – jedná se o systematické třídění, které umožňuje propojení s účetnictvím a veškeré peněžní operace třídí do tří okruhů (příjmy, výdaje a financování), dále je každá peněžní operace tříděna na jednotlivé položky podle následujících kritérií:

Tabulka 5 Druhové třídění příjmů a výdajů

Kritéria pro druhové třídění peněžních operací	
Inkaso	Platba
Nenávratná	Návratná
Běžná	Kapitálová
Domácí	Zahraniční
Povinná	Dobrovolná
Aktiva	Pasiva
Zohledňující rozpočtovou politiku	Řízení likvidity

(Zdroj: vlastní zpracování dle Kinšt, Češková, 2011);

c) **odvětvové** – třídí se do 6 skupin dle odvětví;

d) **konsolidační** – klíčové jsou tzv. záznamové jednotky (Provazníková, 2015).

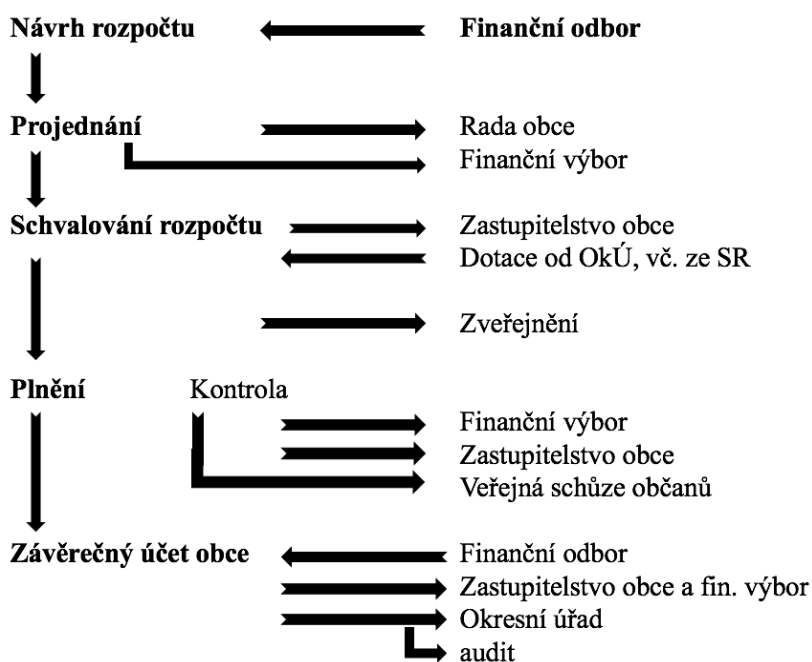
3.5.4 Rozpočtový proces

Jedná se o činnost volených a výkonných orgánů, skládajících se z jednotlivých etap, které mají své pořadí a logicky na sebe navazují. Rozpočtový proces trvá přibližně 1,5 až 2 roky. Je tedy o něco delší než rozpočtové období, která má trvání 1 kalendářní rok.

Mezi etapy tohoto procesu patří sestavení návrhu, projednání, schválení, realizace schváleného plánu hospodaření dle rozpočtu v průběhu rozpočtového období, následná kontrola plnění, sestavení závěrečného účtu a jeho konečné projednání příslušnými orgány (Sedmíhradská, 2016).

Následující obrázek č. 1 znázorňuje rozpočtový proces u rozpočtu obce v ČR.

Obrázek 1 Rozpočtový proces

(Zdroj: vlastní zpracování dle Peková; Pilný, 2008)

Návrh a schválení rozpočtu

Návrh rozpočtu je sestavován výkonným orgánem obce – finančním výborem. Zásadním klíčem ke splnění této náročné etapy je zajistit, aby naplánované příjmy i výdaje byly především reálné a splnitelné. O navrhovaném rozpočtu poté diskutuje volený orgán obce, jímž je v České republice zastupitelstvo obce a některé výbory, například rozpočtový či kontrolní. Na základě společného projednání poté schvalují daný návrh rozpočtu obce (Peková, 1997).

V případě, že by příslušné orgány návrh neschválily ještě před začátkem rozpočtového období, je nutno přejít k dočasnému řešení takové situace pomocí tzv. rozpočtového provizoria až do schválení rozpočtu (Peterová, 2016; Sedmihradská, 2016).

Kontrola rozpočtu

Plnění rozpočtového plánu v průběhu rozpočtového období kontrolují volené i výkonné orgány obce. Zároveň také zjišťují důvody případného neplnění a snaží se najít účinná opatření, díky kterým by se rozpočtové hospodaření obce mohlo zlepšit. Během

kontroly plnění se klade důraz na analýzu skutečností, které vedou ke vzniku salda, a v souvislosti s tím poté vzniká návrh opatření. Tento návrh by měl přispět k lepšímu finančnímu plánování a zpřesňování prognózy (Peková; Pilný, 2008).

Splnění a kvalita rozpočtu, tedy rozdíl skutečného hospodaření oproti schválenému rozpočtu, jsou ovlivněny především kvalitou odhadu výnosů sdílených daní, výdajů rozpočtu a rovněž výdajů na financování nových potřeb (Peková, 1997).

Během rozpočtového procesu je nezbytné dodržovat další komplexní zásady, které jsou platné a neměnné. Zásadní je dodržovat sestavení a schválení rozpočtu než započne nové rozpočtové období, v případě, že by se tak nestalo, musí se přistoupit k tzv. rozpočtovému provizoriu. Další nutností je pravdivá stránka rozpočtu, tedy reálný odhad příjmů a výdajů, aby nedocházelo k výraznějším odchylkám od schváleného finančního plánu. Mezi další zásady se řadí hospodárnost, kompletnost, dlouhodobá vyrovnanost a efektivnost rozpočtu. Zároveň obecně platí, že by veřejnost měla mít možnost nechat se informovat o plnění rozpočtu. Návrh a plnění rozpočtu souvisí se zásadou publicity, tedy musí fungovat zpětná vazba mezi obyvateli a orgány obce (Kadeřábková, Peková, 2012).

Závěrečný účet

Veškeré údaje o ročním finančním hospodaření obce se po skončení kalendářního roku shrnují do závěrečného účtu. Součástí tohoto účtu jsou informace ohledně průběhu různých finančních operací včetně údajů o plnění rozpočtu příjmů a výdajů dle rozpočtové skladby. Jsou zde také zpracovány skutečnosti týkající se tvorby a použití fondů za účelem finálního zhodnocení hospodaření obce s financemi a majetkem. V závěrečném účtu je rovněž pojednáno o vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, ale i k rozpočtu jiných obcí a krajů (Marková, 2008).

3.6 Finanční hospodaření obce

Zásadním krokem v rámci finančního hospodaření územní samosprávy obce je krátkodobé plánování peněžních příjmů a výdajů, peněžních toků a časového rozložení v průběhu rozpočtového období. Pomocí těchto kroků se získá přehled o tom, kolik bude potřeba finančních prostředků k pokrytí veškerých výdajů. Finanční hospodaření obcí se řídí

ročním rozpočtem a také rozpočtovým výhledem, pokud je sestaven (Havlan a kol., 2008); (www.mfer.cz).

Finanční hospodaření obce upravuje především zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje tvorbu, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje. Dále také stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků (www.zakonyprolidi.cz).

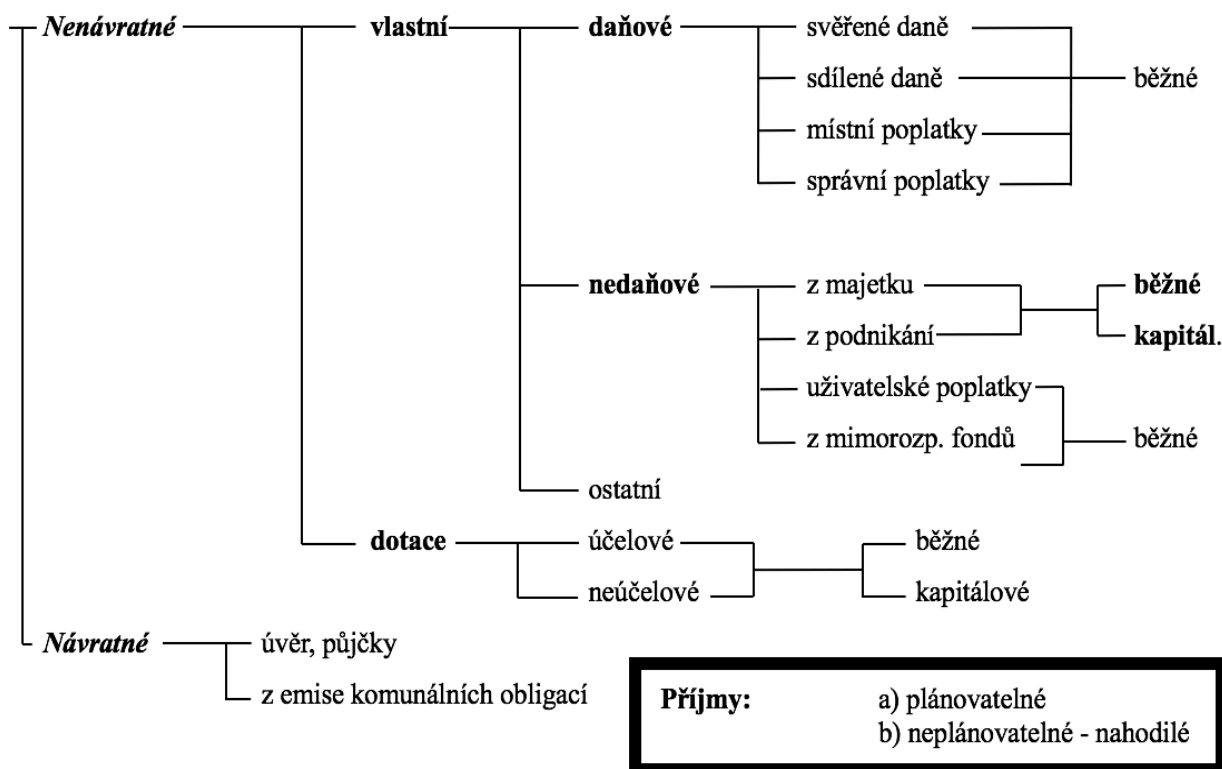
3.6.1 Příjmy rozpočtů územně samosprávného celku

Obsahem rozpočtu jsou jak jeho příjmy, tak i výdaje.

Příjmy rozpočtu územně samosprávného celku se dají členit stejně jako u kteréhokoliv veřejného rozpočtu, ovšem závazným způsobem je rozlišuje rozpočtová skladba (Peterová, 2016).

Následující schéma přehledně nastiňuje kategorie příjmů rozpočtu obce:

Obrázek 2 Příjmy rozpočtu obce

(Zdroj: vlastní zpracování dle Peková; Pilný, 2008)

Klasifikace příjmů územních rozpočtů

Pokud se jde o rozlišení nenávratných příjmů na vlastní a příjmy z dotací, tak právě o vlastních se hovoří v případě, pokud o jejich struktuře a objemu smí rozhodovat územní samospráva. Obecně lze vymezit zdroje *nenávratných* příjmů územních rozpočtů na následující skupiny:

- a) daňové
- b) nedaňové
- c) dotace a transfery

Nenávratné příjmy představují nejdůležitější zdroj financování potřeb regionálního veřejného sektoru a zachází se s nimi v souvislosti s principem neekvivalence, nenávratnosti a nedobrovolnosti.

Další kategorií jsou *návratné* příjmy rozpočtu obce. Řadí se sem zejména půjčky a úvěry - jde tedy o příjmy, které jsou spojeny s povinnou splatností ze strany územně samosprávného celku (Provazníková, 2015).

a) daňové příjmy územních rozpočtů

V případě daňových příjmů se jedná o jeden z nejvýznamnějších zdrojů příjmů rozpočtu územně samosprávného celku a řadí se mezi běžné příjmy obecních rozpočtů

S daňovým určením je spojená daňová legislativa, v jejíž návaznosti se definuje způsob výpočtu základu daně, sazba a slevy z daně a v neposlední řadě také to, kdo daň vybírá a spravuje. Samotné obce v České republice nemají příliš velkou daňovou pravomoc, a to především v souvislosti s daní z nemovitosti (o něco větší mají pravomoc ohledně místních poplatků v rámci místních daní). Správa daní je v kompetenci finančního úřadu, který daně vybírá a následně posílá územně samosprávnému celku. Právní úprava tohoto procesu, především ve spojitosti se lhůtou převodu, je stanovena v zákoně č. 243/2000 Sb. (zákon o rozpočtovém určení daní) (Kinšt, Češková, 2011).

Nejčastějšími druhy daní jsou daně důchodového typu, majetkové, nepřímé a obecní daně.

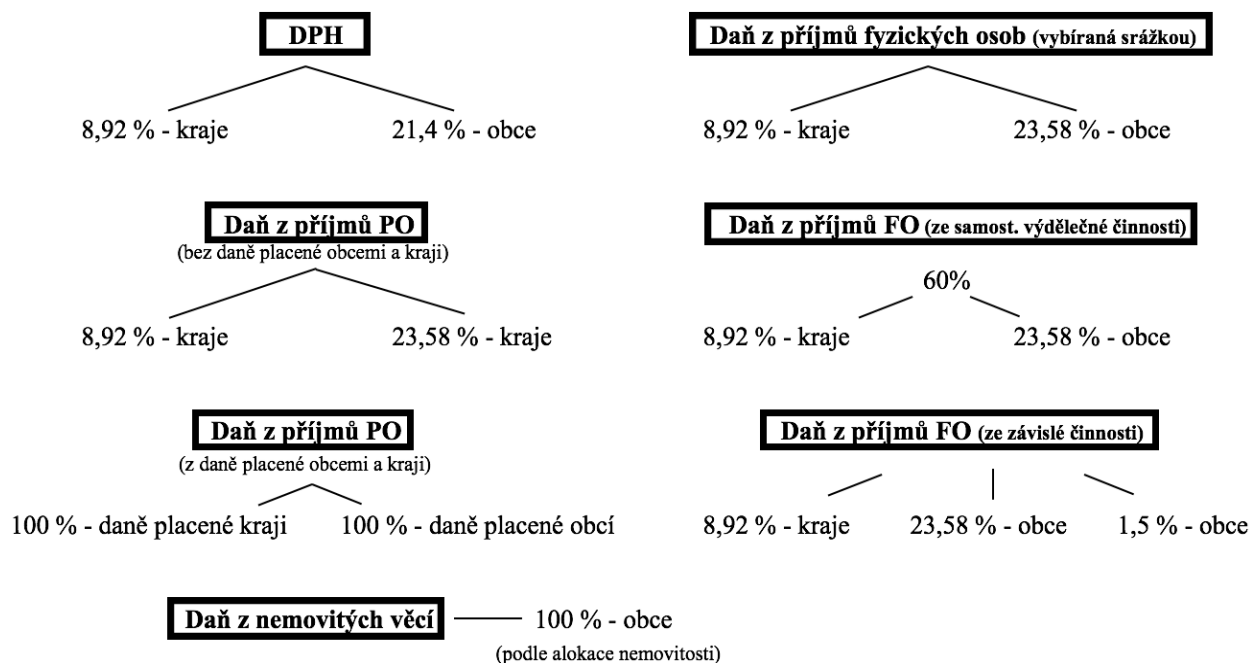
Rozpočtové určení daní

Z povahy výnosů lze dělit daňové příjmy na svěřené a sdílené daně. Mezi *sdílené* daně patří např. daň z přidané hodnoty, daň z příjmů FO¹ ze závislé činnosti a daň z příjmů PO².

Mezi *svěřené* daňové příjmy se řadí daň z nemovitosti. Jedná se o daňové příjmy, jejichž výše se odvíjí od výnosu z územní samosprávy (Havlan a kol., 2008).

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům vymezuje veškeré náležitosti ve věci rozpočtového určení DPH, daní z příjmů, daně silniční, daní spotřebních a daně z nemovitostí (Peterová, 2016).

Obrázek 3 Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2017

(Zdroj: vlastní zpracování dle www.financnisprava.cz)

K zákonu o rozpočtovém určení daní se váže pojem *celostátní hrubý výnos daně*, který představuje finanční prostředky vybrané během rozpočtového období správcem daně.

¹ FO = fyzická osoba

² PO = právnická osoba

Definitivní procento, kterým se ostatní samosprávné celky podílejí na dílčím úseku celostátního hrubého výnosu daní, určuje každoročně Ministerstvo financí ve speciální vyhlášce, která platí vždy od 1. září daného roku (Marková, 2000).

Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem, které je dané v příloze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Daňové příjmy jsou rozdělovány kritérii, která jsou vypsána v následující tabulce (Peterová, 2016).

Tabulka 6 Kritéria dělení daňových příjmů

1. kritérium výměry katastrálních území obce (3 %)
2. prostý počet obyvatel v obci (10 %)
3. násobky postupných přechodů (80 %)
4. počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí (7 %)

(Zdroj: zpracování dle Peterová, 2016)

Každou novelou zákona dochází k různě velkým změnám, ať už právě ve smyslu úpravy samotných kritérií a zavedení nových nebo změny vah kritérií v procentech. Zde uvedené čtvrté kritérium je zavedené od roku 2013 dle platné novely zákona o RUD (Provazníková, 2015).

Místní poplatky

Dalším příjmem do rozpočtu obce jsou *místní poplatky*, které nejsou uzákoněny v soustavě daní a vyznačují se tzv. fakultativním charakterem. To znamená, že si obecní zastupitelstvo samo rozhodne, zda se budou vybírat a od koho, jsou tedy regulovány obecním úřadem. O takovém rozhodnutí musí být obyvatelstvo dané obce informováno prostřednictvím vyhlášky o místních poplatcích. Maximální možná sazba je závazně stanovena v zákoně o místních poplatcích (Marková, 2000).

Kromě toho, že místní poplatky znamenají příjem do rozpočtu obce, dalším z účelů je určitá regulace a také hledisko ochrany u jednotlivých poplatků.

Mezi místní poplatky se řadí například:

- poplatek za ubytovací kapacity,

- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt (Kinšt, Češková, 2011).

Správní poplatky

Jedná se o příjmy z vlastní správní činnosti, které jsou vykonávány v rámci přenesené působnosti.

b) nedaňové příjmy územních rozpočtů

V případě vlastních nedaňových příjmů do rozpočtu obcí se jedná o nárazové příjmy, které plynou z vlastní činnosti dané obce. Vycházejí ze skutečnosti, že územní samospráva má možnosti finančně investovat, příkladem je nákup cenných papírů či státních dluhopisů.

Řadí se sem například příjmy od vlastních neziskových organizací, z podnikání obce, uživatelské poplatky nebo příjmy z prodeje nebo pronájmu majetku.

Uživatelské poplatky

Výši uživatelského poplatku stanovuje zastupitelstvo obce. Tyto poplatky plynou provozovateli, případně přímo do rozpočtu územně samosprávného celku.

Sankční pokuty

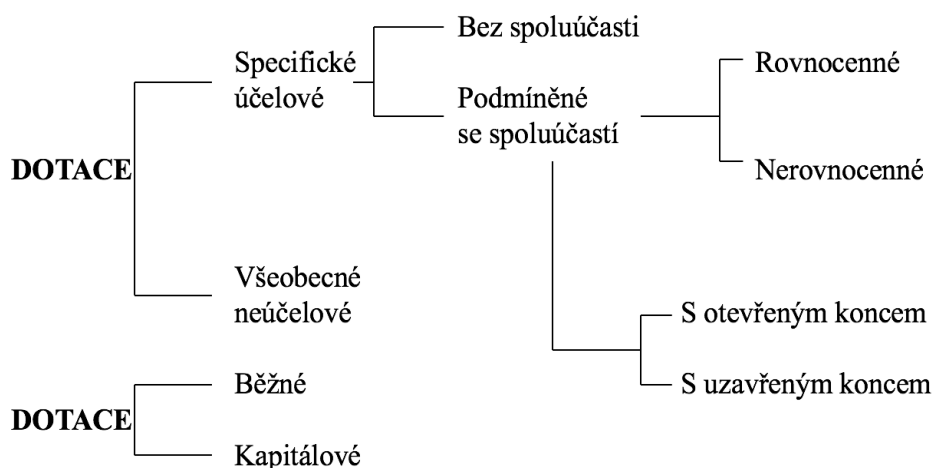
Tyto pokuty jsou spíše dodatkové příjmy do rozpočtu. Jsou ukládány prostřednictvím přestupkového řízení a plynou z chování subjektů, které není v souladu s předpisy. (Peková; Pilný, 2008)

c) dotace

Jelikož je plná finanční nezávislost rozpočtů územní samosprávy nemožná, dotace tvoří jednu z nejvýznamnějších částí příjmů do rozpočtů a jsou tedy rozhodující pro fungování finančního plánu obce (Kadeřábková, Peková, 2012).

Podrobnější rozlišení dotací klasifikuje následující schéma:

Obrázek 4 Typy dotací

(Zdroj: vlastní zpracování dle Provazníková, 2015)

Využívání dotací je v souvislosti s objektivními ekonomickými důvody. Všeobecné neúčelové dotace jsou využívány převážně, je třeba zajistit stabilní systém kritérií pro přidělování dotací jednotlivým územním samosprávám (Peterová, 2016).

Návratné příjmy

Obce mohou využívat rovněž úvěr, přičemž k takovému jednání dochází v případě, že již neexistuje žádná finanční rezerva, výdaje náhle vzrostou a nelze je daňovými příjmy pokrýt. Pokud se územní samospráva rozhodne k tomuto řešení stávající finanční situace, musí obec zažádat peněžní ústav o poskytnutí a uzavřít úvěrovou smlouvu. Dalším nezbytným krokem je nutné schválení úvěru ze strany zastupitelstva obce.

Mezi návratné příjmy, které má obec právo využít, patří například krátkodobý, střednědobý, dlouhodobý úvěr či návratné půjčky od jiných subjektů. Komunální obligace nebo komunální leasing se rovněž řadí do kategorie návratných příjmů (Peková, Pilný, 2008).

3.6.2 Výdaje rozpočtů územně samosprávného celku

Celkové výdaje a jejich následné využívání jsou ovlivněny mnoha faktory. Hlavními z nich jsou rozpočtové omezení ze strany příjmů a dále také rozsah odpovědnosti za zajišťování statků a služeb pro obyvatelstvo územního celku.

Nejvýraznější část z celkového objemu výdajů představují alokační výdaje, které slouží k zabezpečení veřejných statků, zahrnují například výdaje na nákup služeb (Marková, 2008).

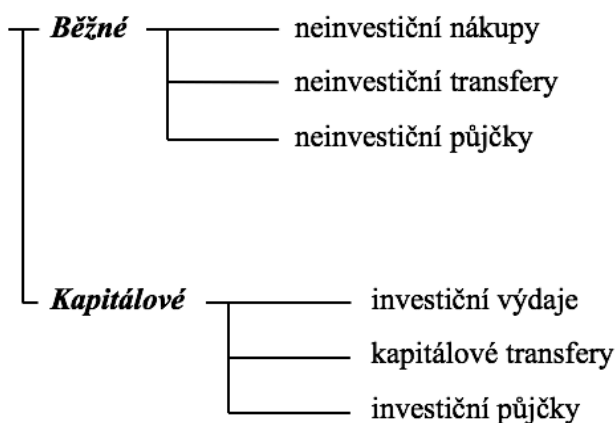
Klasifikace výdajů rozpočtu obce

V souvislosti s rozpočtovým plánováním lze členit výdaje samosprávného celku na *plánovatelné* a *neplánovatelné*, protože územní samospráva nemůže být plně samostatná a výdaje závisí na rozpočtovém omezení příjmů do rozpočtu.

Již zmíněné alokační výdaje, které tvoří největší skupinu výdajů, lze dělit na *běžné* a *kapitálové* (Peková, Pilný, 2008).

Takovou klasifikaci znázorňuje toto schéma struktury výdajů:

Obrázek 5 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje:	a) plánovatelné b) neplánovatelné - nahodilé
----------------	---

(Zdroj: vlastní zpracování dle Kinšt, Češková, 2011)

Z hlediska druhu tedy výdaje dělíme na běžné a kapitálové.

Běžné výdaje

Z ekonomického úhlu pohledu se jedná o stále se opakující výdaje, pomocí kterých se financují běžné potřeby za dobu trvání rozpočtového období. Jde tedy například o sociální dávky, platy za provedenou práci zaměstnancům, nákup zboží a služeb, půjčky podnikům či nákup materiálu (voda, palivo, energie).

Běžné výdaje tvoří nejrozsáhlejší skupinu výdajů - představují zhruba dvě třetiny celkového objemu (Peterová, 2016).

Kapitálové výdaje

Prostřednictvím kapitálových výdajů se financují hlavně dlouhodobé potřeby, především ty investičního charakteru, které přesahují jedno rozpočtové období. Stěžejní je postup realizace různých projektů od jejich zahájení po dokončení. Mezi takové projekty lze uvést například stavba bytů či rozvoj infrastruktury (Peková, Pilný, 2008).

Kapitálové výdaje představují třeba nákup akcií, investiční nákupy a transfery vlastním fondům i do zahraniční nebo také investiční půjčky obyvatelstvu a podnikům (Peterová 2016).

3.7 Zadluženost obcí

Problematika ohledně zadluženosti se týká především obcí, u kterých lze pozorovat trend výraznějšího investování a celkového zvyšování nákladů. S tím je spojená zejména možnost samostatně nakládat s finančním a nemovitým majetkem a tím i značné využívání návratných příjmů. Obce své úvěry a další návratné půjčky od jiných subjektů splácí jak ze současného rozpočtu, tak i s rozpočtu následujícího rozpočtového období, což logicky vede k navýšení celkového dluhu obcí v ČR (Provazníková, 2015).

Tabulka 7 Zadluženost obcí v ČR v letech 2012-2016 (v mld. Kč)

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016
Úvěry	68,3	68,8	67,7	66,1	51,5
Komunální dluhopisy	13,8	15	11,8	10,7	10,7
Přijaté návratné fin. výpomoci a ostatní dluhy	7,9	8,4	9,4	10,1	9,7
Celkem	90	92,2	88,9	86,9	71,9

(Zdroj: vlastní zpracování dle www.mfcr.cz)

Uvedený graf udává konkrétní čísla a nastiňuje souhrnné údaje o zadluženosti všech obcí v České republice.

Především je ale nutno zaměřit se na jednotlivé obce, zejména tedy na střední a malé. Nejvyšší částky v souvislosti se zadlužením je zaznamenána u obcí s počtem obyvatel od dvou do pěti tisíc. Za pomoci analýz bylo zjištěno, že se zvyšujícím se počtem obyvatel v obci se zároveň zvyšuje podíl obcí vykazujících dluh (Provazníková, 2015).

3.7.1 Regulace zadluženosti obcí v ČR

Konkrétní operace související s regulací zadluženosti obcí v České republice neexistují, regulace je jenom nepřímá. Jistá omezení vycházejí z některých zákonů, jako například ze zákona o obcích. Některá nově zavedená kritéria stanovuje schvalovaný ústavní zákon o rozpočtové zodpovědnosti (Provazníková, 2015; www.mfcr.cz).

3.7.2 Monitoring hospodaření obcí

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395 o monitoringu hospodaření obcí se každý rok sleduje zadlužení obcí pomocí výpočtu soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU). Tento monitoring slouží především k hodnocení hospodářské situace obcí a týká se i příspěvkových organizací, které jsou zřízené obcemi. Vychází se vždy z výdajů k 31. 12. daného roku (Marková, 2008).

Tato metodika funguje na základě 18 ukazatelů, které plynou z finančních výkazů obce. Některými z nich jsou například celková zadluženost, počet obyvatel, úroky či celkový příjem. Tyto ukazatele se nazývají informativní.

Ministerstvo financí musí vždy do 30. září informovat vládu o výsledcích monitoringu. Po vyhodnocení dále musí Ministerstvo financí napsat dopis obcím, u nichž byl k 31. 12. daného roku monitorující ukazatel běžné likvidity v intervalu $<0; 1>$ (v případě cenové likvidity se jedná o podíl oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům). Další neméně zásadní roli hraje podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Ten by neměl přesáhnout 25 %

Konečný výsledek nepoukazuje na vyloženě tíživou finanční situaci obce, pouze zaznamenává jisté riziko problémů spojených s hospodařením (www.mfcr.cz).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Libčany

Obec Libčany se nachází 12 km západně od krajského města Hradce Králové v Královehradeckém kraji. Skládá se ze dvou částí – Libčany a místní část Želí, která je spravována právě obcí Libčany. Katastrální výměra obce činí 5,05 km² a rozprostírá se v nadmořské výšce 265 m n. m.

Obrázek 6 Poloha obce Libčany

Obec Libčany je umístěna v přírodním prostředí, obklopena lesy a velkou plochou ovocných sadů, které jsou typické pro jižní okolí Libčan. V západní části obce protéká Roudnický potok a na severozápadě se nachází Kozí vrch (286 m n. m.)

V obci se nachází základní škola vyššího stupně i mateřská škola s více než 270 žáky, součástí areálu je také knihovna či sportovní hřiště. Dále jsou zde k dispozici i ordinace praktického a zubního lékaře a pošta. Místní obyvatelstvo má možnost využívat kanalizaci, veřejný vodovod, čistírnu odpadních vod a plynofikaci (www.libcany.cz).

Působí zde i některé větší firmy, například Zemědělské družstvo Libčany, Bonsaicentrum Libčany, společnosti Central Sticks a.s. nebo Rykov Libčany s.r.o. Součástí obce je také místní hostinec, vinárna s penzionem a prodejna potravin.

Obec Libčany je od 1.1. 2007 jednou z 9 členských obcí v rámci Mikroregionu Urbanická brázda, který byl založen roku 2000 jako zájmové sdružení. Primárním cílem tohoto svazku byla spolupráce v oblasti kultury, technické infrastruktury a školství.

V obci jsou k vidění rovněž i historické stavby a památná místa, mezi která se řadí například původně románský Kostel Nanebevzetí Panny Marie z let okolo roku 1160, který je určitou dominantou obce, jež se tyčí na jednom z nejvyšších míst obce. Další významnou stavbou je barokní zámek, který byl původně roku 1549 postaven jako renesanční tvrz. V 70. letech 20. století byl přestaven na základní školu, která zde působí až do současnosti. V jeho areálu zůstal původní šestiboký pavilon (www.mistopisy.cz).

4.1.1 Historie obce

Lokalita, ve které se obec nachází, byla dle kostrových hrobů z únětické kultury osídlena již v době předhistorické. Nejstarší doložený záznam o existenci obce pochází z roku 1073. Vesnice náležela opatovickému klášteru. Po jeho vypálení se zde prostřídalo několik drobných zemanů, po roce 1541 se Libčany staly majetkem města Hradec Králové a v letech 1886-1929 obec náležela panství rodu Harrachů.

Název Libčany získala obec dle některých zdrojů zřejmě podle rodu Libkových, který zde žil.

K této touto obcí se také vážou některé známé osobnosti, které se zde narodili. Jsou jimi například národní umělec a akademický malíř Vojtěch Sedláček nebo zakladatel českého loutkářství Matěj Kopecký, na jehož památku je v Libčanech od roku 1974 pořádána tradiční loutkářská přehlídka O cenu Matěje Kopeckého (www.libcany.cz).

4.1.2 Obyvatelstvo obce

V obci k 1. 1. 2017 žije 867 obyvatel. Podrobné členění obyvatelstva dle věku, průměrného věku a zastoupení pohlaví zobrazují následující tabulky a výsečové grafy.

Tabulka 8 Počet obyvatel k 1. 1. 2017

Muži (do 15 let)	Muži (nad 15 let)	Ženy (do 15 let)	Ženy (nad 15 let)	Celkem
74	370	50	373	867

(Zdroj: vlastní zpracování dle mvr.cz)

V obci žije v současnosti 444 mužů a 423 žen. Z toho je 124 obyvatel mladších 15 let. Zbývající počet, tedy 743, tvoří obyvatelstvo starší 15 let.

Tabulka 9 Průměrný věk obyvatel k 1. 1. 2017

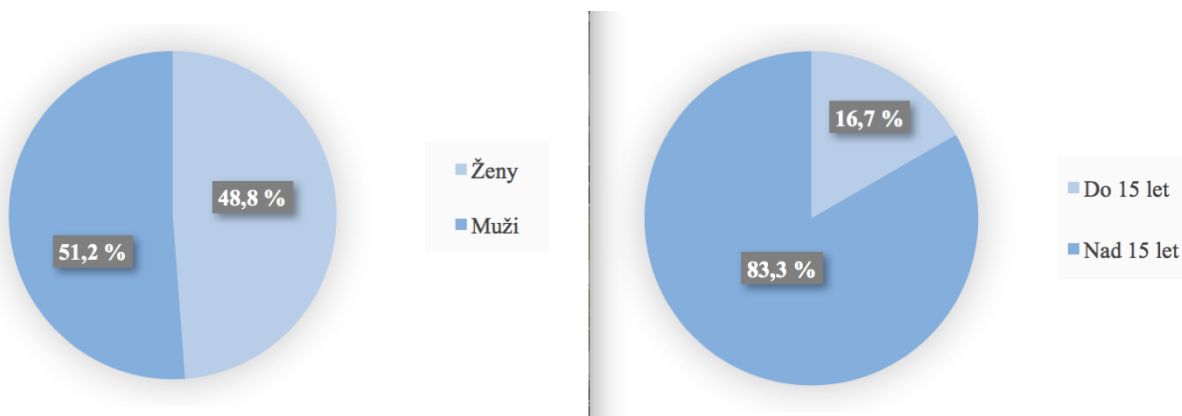
Muži	Ženy	Celkový průměr
40,9	43,2	42,05

(Zdroj: vlastní zpracování dle mvcr.cz)

Průměrný věk mužů v této obci činí 40,9. U žen je nepatrně vyšší – 43,2 let. Průměrný počet všech obyvatel v Libčanech vychází přibližně na 42 let.

Následující výšečové grafy znázorňují již zmíněná data vizuální formou.

Graf 1 Rozložení obyvatelstva obce Libčany dle pohlaví a dle věku k 1. 1. 2017

(Zdroj: vlastní zpracování dle www.mvcr.cz)

Tabulka 10 Historie počtu obyvatel obce Libčany v letech 2013-2017

Datum	Muži	Ženy	Změna	Celkem
1. 1. 2017	444	423	↓ -6	867
1. 1. 2016	445	428	↓ -13	873
1. 1. 2015	444	442	↑ 11	886
1. 1. 2014	437	438	↑ 6	875
1. 1. 2013	433	436		869

(Zdroj: vlastní zpracování dle www.mvcr.cz)

Dle tabulky č. 10 se počet obyvatel v průběhu sledovaných let příliš nelišil, během let 2014 a 2015 se přistěhovalo 17 obyvatel, následně se během dalších dvou let se snížil počet obyvatel o 19 občanů.

4.2 Struktura organizace OÚ Libčany

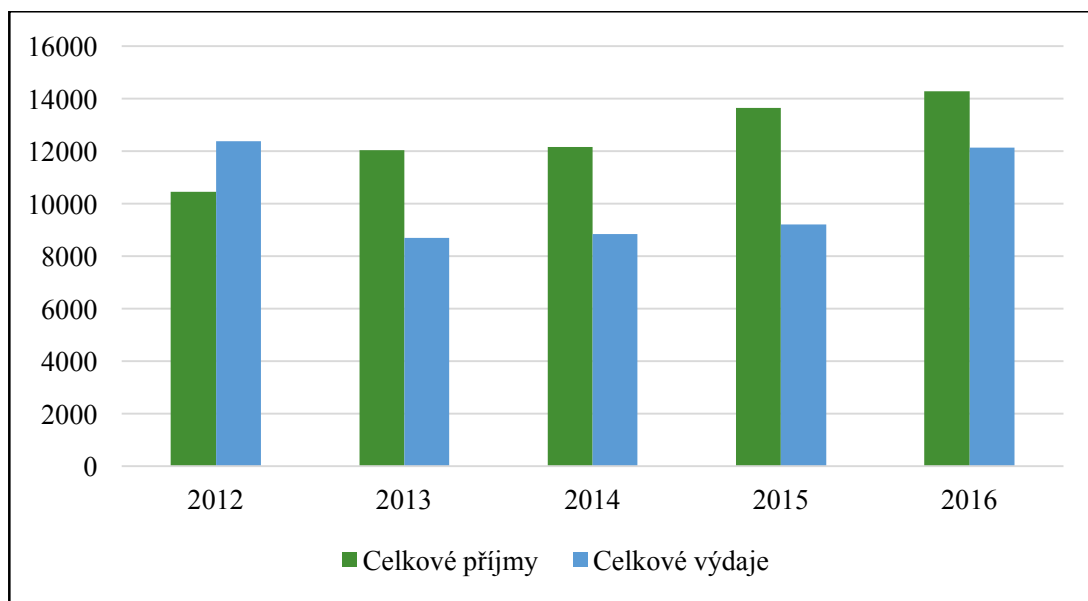
Organizační strukturu obce Libčany je tvořena starostou, místostarostou, dále také předsedou finančního a kontrolního výboru a ostatními zaměstnanci obce Libčany zařazenými do struktury obce Libčany, například účetní obce.

V čele OÚ Libčany je paní starostka Mgr. Jaroslava Slavíková, která svůj mandát získala v roce 2010 a funkci místostarosty vykonává paní Jana Srpková.

4.3 Analýza hospodaření obce Libčany

Následující část je založena na analýze příjmů a výdajů rozpočtů obce Libčany. Veškeré údaje jsou poskytnuty od OÚ Libčany, jedná se o rozvahu, závěrečný účet a výkaz zisku a ztrát.

Graf 2 Vývoj celkových příjmů a výdajů v období 2012-2016 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

V letech 2013-2016 obec hospodář s přebytkem, tedy příjmy jsou vyšší než výdaje. Výjimkou je rok 2012, ve kterém celkové výdaje převyšovaly součet celkových příjmů. Důvodem byla realizace nákladnějších investic především v rámci vzdělávání, výše těchto výdajů byla o více než polovinu vyšší než v následujícím roce. Důvodem byly opravy v rámci budovy základní školy.

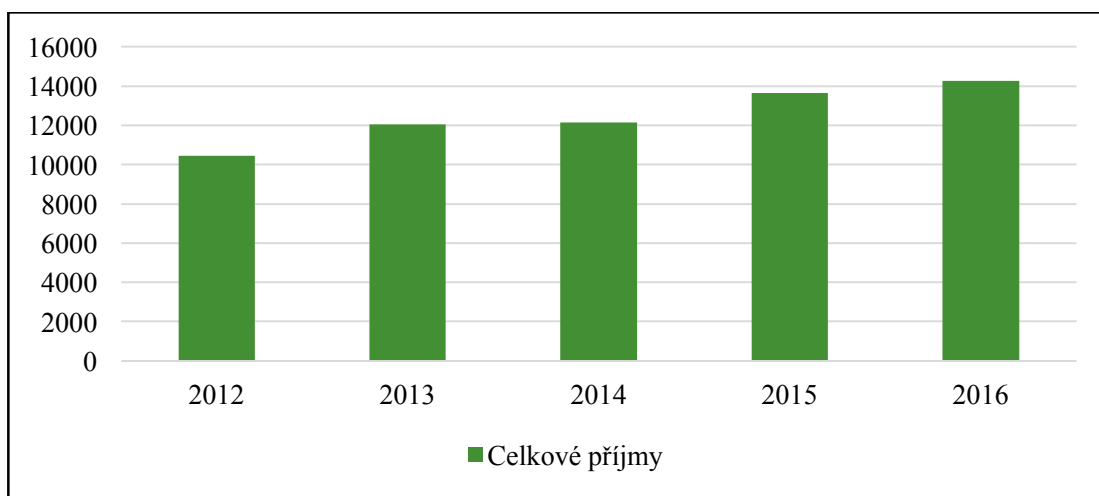
Dále je z grafu č. 2 patrné, že se příjmy ve sledovaném období pohybovaly přibližně mezi 10 000 000 Kč a 15 000 000 Kč. Během sledovaného období lze sledovat vzestupnou tendenci. V roce 2012 přibližně činí celkové příjmy 10 455 000 Kč, v posledním roce ve sledovaném období dosáhly příjmy kolem 14 278 000 Kč.

Výdaje se ve sledovaném období pohybovaly mezi 8 000 000 Kč a 13 000 000 Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2013, činily 8 685 000 Kč. Podobný případ platí pro rok 2014, kdy celkové výdaje dosahovaly do výše 8 837 000 Kč. Od těchto roků lze sledovat vzestupnou tendenci až do roku 2016.

4.3.1 Příjmy obce Libčany

Příjmovou složku obce tvoří 4 kategorie, jedná se o příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a příjmy ve formě dotací. Následující graf č. 3 znázorňuje růstovou tendenci.

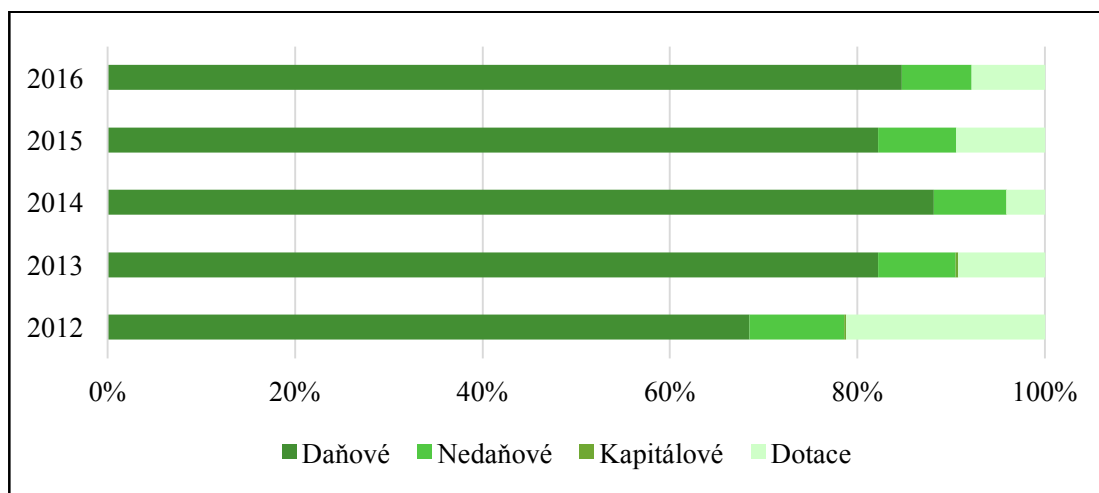
Graf 3 Skutečné příjmy obce Libčany v letech 2012-2016 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Strukturu příjmů tvoří jednotlivé druhy, konkrétně se člení na daňové, nedaňové příjmy, kapitálová forma příjmů a dotace. Výše celkových příjmů během sledovaného období rostla. Následující graf znázorňuje tuto skladbu příjmové složky rozpočtu obce.

Graf 4 Podíl jednotlivých příjmů v celkových příjmech (v %)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Z grafu č. 4 je evidentní, že největší část z celkových příjmů představují příjmy daňové. Jejich zastoupení se pohybuje přibližně v rozmezí od 70 % do 90 % v rámci celkových příjmů v jednotlivých letech. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2016, z celkových 12 095 000 Kč největší část tvořily daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Nejvýraznější podíl činila daň z příjmu fyzických osob ve výši 3 107 700 Kč.

Nedaňové příjmy se pohybují přibližně kolem 10 % v každém roce (jedná se o nárazové příjmy plynoucí z vlastní činnosti obce, například příjmy z podnikání obce, uživatelské poplatky nebo příjmy z prodeje či pronájmu majetku). V rámci nedaňových příjmů nedocházelo ve sledovaném období k zásadním výkyvům. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2015, z celkové výše 1 142 000 Kč tvořily nejvýznamnější část příjmy z pronájmu majetku, jejichž hodnota dosáhla 717 000 Kč.

Tabulka 11 Podíl jednotlivých příjmů obce Libčany v letech 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	7155	9900	10 706	11208	12095
Nedaňové příjmy	1059	994	935	1142	1063
Kapitálové příjmy	25	33	1	0	0
Dotace	2216	1118	505	1290	1120
Celkem	10455	12045	12147	13640	14278

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Tabulka č. 11 se váže k předchozímu grafickému znázornění podílu jednotlivých druhů příjmů a udává přesnou výši těchto druhů příjmů. Uvedené příjmy rozdělené dle rozpočtové skladby udávají, že nejzásadnější složka daňových příjmů má vzestupnou tendenci, jejich hodnota se pohybuje od 7 155 000 mil. Kč do 12 095 000 mil. Kč ve sledovaném pětiletém období. To je způsobeno přirozeným nárůstem příjmů ze sdílených daní a celkovým pozitivním vývojem ekonomiky. Nejvýraznější růst byl zaznamenán v průběhu let na položkách daně z přidané hodnoty a daně z příjmů PO.

Zastoupení příjmů v podobě dotací je výrazně menší v porovnání s běžnými, tedy součtem daňových a nedaňových příjmů. Nejvíce dotací bylo přijato v roce 2012, dosáhly výše 2 216 000 Kč. Téměř polovina těchto financí byla využita v rámci školství, jednalo se o modernizaci budovy základní školy. Kapitálové příjmy jsou ve sledovaném období velmi nevýrazné, v letech 2015 a 2016 vůbec nefigurují.

Daňové příjmy

Skupinu daňových příjmů tvoří následující položky, které vyobrazuje tabulka č. 12.

Tabulka 12 Jednotlivé položky daňových příjmů (v tis. Kč)

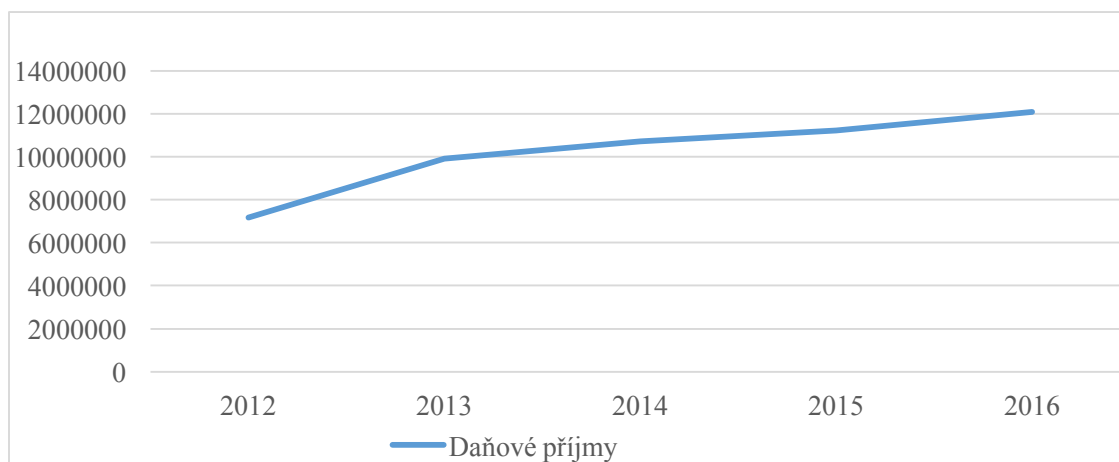
Daňové příjmy	2012	2013	2014	2015	2016
Daň z příjmu FO	1842	2478	2578	2737	3108
Daň z příjmu PO	1557	2011	2437	2550	2723
DPH	2440	4250	4529	4720	5029
Místní poplatky	353	390	381	382	382
Správní poplatky	12	14	13	13	11
Majetkové daně	759	716	732	766	791
Ostatní odvody	193	43	36	41	51
Celkem	7126	9902	10706	11209	12095

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Tabulka č. 12 udává přesnou výši jednotlivých položek daňových příjmů v rámci celkových příjmů za sledované období. Nejvýznamnější položkou je jednoznačně DPH, které má v daném pětiletém období vzestupnou tendenci. Další výraznou položkou je daň z příjmu FO a PO.

Graf 5 Vývoj daňových příjmů za sledované období 2012-2016

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Graf č. 5 zobrazuje rostoucí tendenci v rámci vývoje daňových příjmů. Tento růst v průběhu let je způsoben nárůstem příjmů ze sdílených daní. Především byl zaznamenán výrazný růst celkové výše na položkách daně z přidané hodnoty, daně z příjmů FO ze závislé činnosti a daň z příjmů PO. Na začátku sledovaného období, tedy v roce 2012, výše daňových příjmů čítala nejnižší hodnotu, konkrétně 7 155 000 Kč. Největší podíl daňových příjmů měla obec v roce 2016, jednalo se o celkovou částku 12 095 000 Kč, což tvořilo téměř 85% z celkových příjmů obce Libčany za rok 2016.

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy se řadí příjmy z pronájmu majetku (může se jednat o nemovitost nebo pozemek), příjmy z vlastní činnosti (poskytování služeb a výrobků), výnosy z finančního majetku (příjmy z úroků) či přijaté neinvestiční dary a nekapitálové příspěvky.

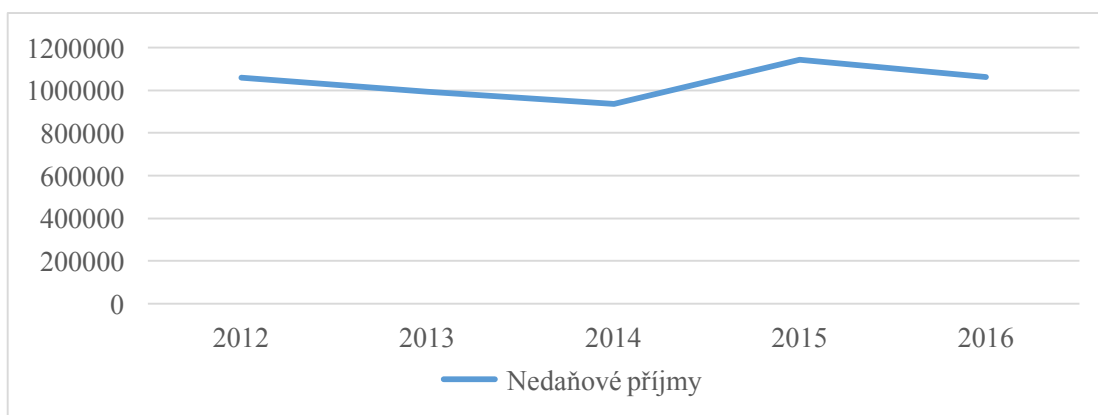
Tabulka 13 Nedaňové příjmy a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné nedaňové příjmy	1059	993,8	935,2	1142,4	1063
Schválený rozpočet	807	862	947	952	1035
Upravený rozpočet	1102	1076	989,6	1220,2	1141
Plnění rozpočtu	96,1 %	92,4 %	94,5 %	93,6 %	93,2 %

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Plnění rozpočtu za sledované období je vyobrazeno v tabulce č. 13. Nejnižší procentuální plnění rozpočtu lze sledovat za rok 2013, které činí 92,5 %, nicméně plnění rozpočtu je během sledovaného období v jednotlivých letech velmi podobné, tedy skutečné nedaňové příjmy se v porovnání se schváleným rozpočtem výrazně neliší. Průměrná hodnota plnění rozpočtu za sledované období vyjádřená v procentech činí 93,96 %.

Graf 6 Vývoj nedaňových příjmů za sledované období 2012-2016

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Největší podíl v celkovém součtu nedaňových příjmů tvoří položka příjmů z pronájmu majetku a ostatních nemovitostí a jejich částí napříč všemi roky ve sledovaném období. Například v roce 2013 činily příjmy z pronájmu majetku celkem 665 379 Kč. Od roku 2012 do roku 2014 je patrná mírná klesající tendence, která je zaznamenána i mezi roky 2015 a 2016. Pouze mezi roky 2014 a 2015 došlo k růstu nedaňových příjmů.

Dotace

Příjmy ve formě dotací jsou jednoznačně velmi důležité pro chod obce a jsou rozhodující pro finanční plán obce. Jedná se především o neinvestiční přijaté dotace, mezi které se řadí například transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Dále se mezi dotace řadí investiční dotace, jde především o investiční přijaté transfery od krajů.

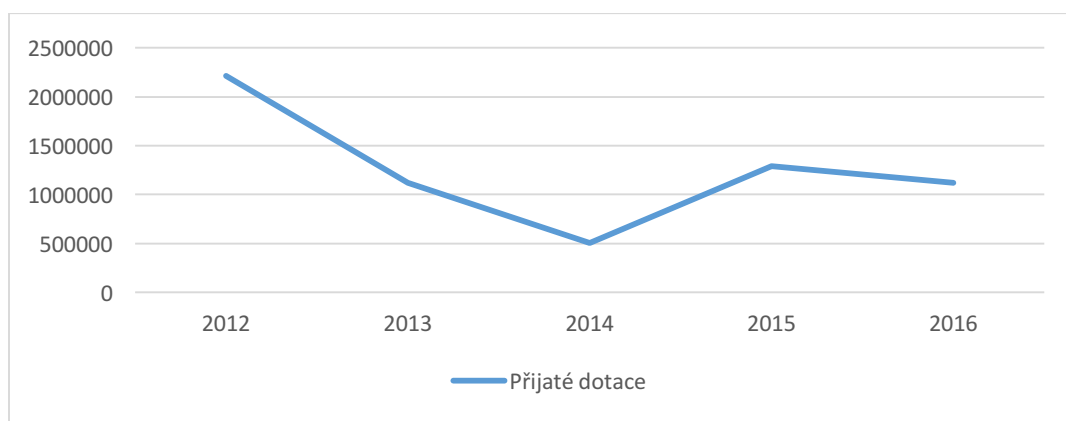
Tabulka 14 Dotace a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné přijaté dotace	2216	1118	505	1290	1120
Schválený rozpočet	1665	821	268	249	260
Upravený rozpočet	2233	1241	513	1290	1120
Plnění rozpočtu	99 %	90 %	98 %	100 %	100 %

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Průměrná hodnota plnění rozpočtu za sledované období vyjádřená v procentech činí 97,4 %. Skutečné přijaté dotace ke konci každého roku tedy příliš nekorrespondují s hodnotou dotací uvedenou ve schváleném rozpočtu. Celková výše přijatých dotací ke konci každého roku je ve sledovaném období pokaždé vyšší než hodnota dotací uvedená ve schváleném rozpočtu. V roce 2012 dotace dosáhly nejvyšší hodnoty, jednalo se o výši 2 216 000 Kč. Výrazná část s těchto financí byla využita v rámci modernizace budovy základní školy a oprav budovy obecního úřadu ve výši 355 800 Kč. Rovněž také čerpala dotace ve výši 550 000 Kč v rámci financování výkonu státní správy. Obec v tomto roce také obdržela finanční dar na pořádání 2. ročníku akce „Česenkovy Libčany“ a finanční dar na činnost dobrovolných hasičů. Poté v průběhu let 2013-2014 došlo k výraznému snížení na položkách dotací. V roce 2015 se dotace zvýšily na 1 290 000 Kč. Prostřednictvím podílu z těchto financí byl finančně podpořen projekt na úpravu komunikace v obci. Byly využity dotace z Programu rozvoje venkova poskytnuté Krajským úřadem Královehradeckého kraje.

Graf 7 Vývoj přijatých dotací za sledované období 2012-2016

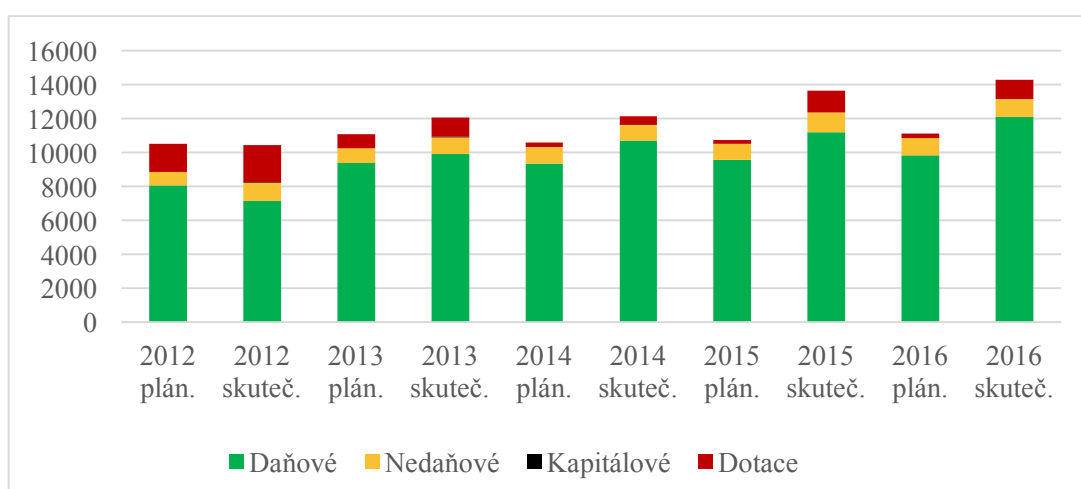

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

V rámci hospodaření obce Libčany figurují především všeobecné neúčelové dotace. V příjmech obce tvoří přijaté dotace 4-21 % v jednotlivých letech za sledované období, přičemž nejvyšší podíl dotací figuruje v roce 2012. Následující roky poté lze sledovat klesající trend, a to až do roku 2014, kde z nejnižší hodnoty opět vzroste na 1 290 000 Kč v roce 2015. V posledním roce opět lehce klesne na hodnotu 1 120 000 Kč.

Plánované a skutečné příjmy v porovnání

Graf 8 Porovnání plánovaných a skutečných příjmů v období 2012-2016 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Odchytky vzniklé v rámci porovnání plánovaných příjmů se skutečnými znázorňuje graf č. 8. V jednotlivých letech lze sledovat převážně vyšší skutečné celkové příjmy oproti plánovaným, které jsou sestaveny v návrhu rozpočtu vždy ke konci předchozího roku. Ovšem v roce 2012 plánované příjmy převýšily hodnotu skutečných příjmů, což bylo způsobené především zvýšením poskytnutých dotací, které činily celkem 1 047 549 Kč, (pozn.: tyto dotace byly využity zejména k výkonu státní správy a modernizaci budovy obecního úřadu).

Skutečné nedaňové příjmy se příliš nelišily od plánovaných, jelikož jsou jistým způsobem dopředu očekávané v důsledku plánování konkrétních aktivit obce. V případě kapitálových příjmů jde o minimální částky, v letech 2015 a 2016 se vůbec neobjevují. Naopak příjmy obce ve formě plánovaných dotací se s celkovými skutečnými dotacemi v jednotlivých letech liší především z důvodu zahrnování už schválených dotací do rozpočtu.

4.3.2 Výdaje obce Libčany

Z hlediska druhu výdaje dělíme na běžné a kapitálové. Výše těchto výdajů ve sledovaném období 2012-2016 jsou zaznamenány v následující tabulce č. 15.

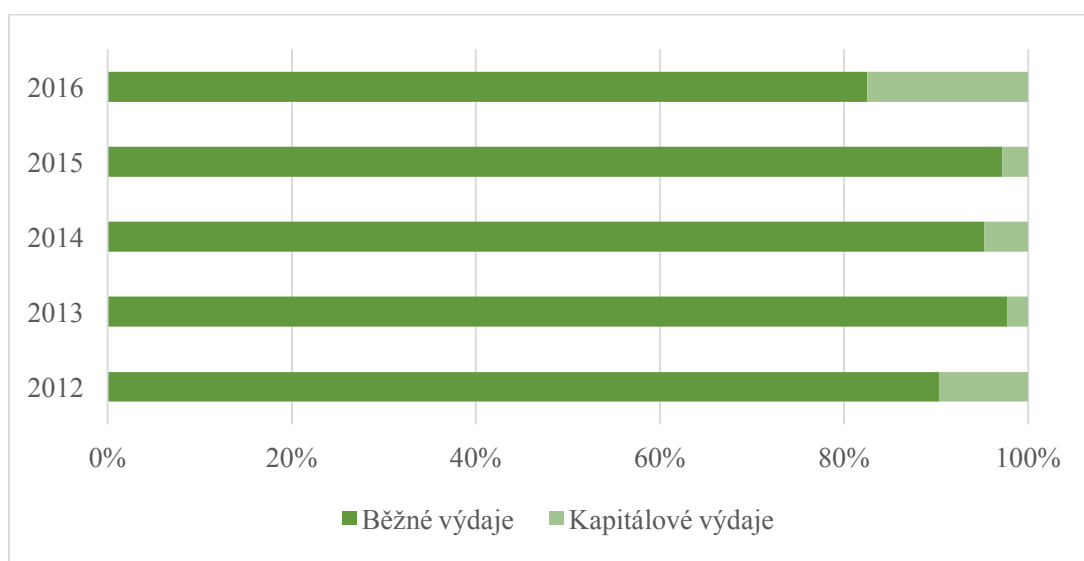
Tabulka 15 Skutečné výdaje v letech 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné výdaje	11173	8489	8419	8940	10019
Kapitálové výdaje	1199	196	418	256	2119
Celkem	12372	8685	8837	9196	12138

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Graf č. 9 odhaluje procentuální podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích ve sledovaném období.

Graf 9 Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Z grafu č. 9 lze dále vyčíst, že běžné výdaje v každém roce jednoznačně převažují nad kapitálovými. V roce 2012 tvoří běžné výdaje přibližně 90% z celkových výdajů, konkrétní výše běžných výdajů činí 11 173 000 Kč. Nejvýraznější výdaje v porovnání s následujícím rokem představovaly opravy a udržování v rámci místní základní školy, jejichž výše dosahovala kolem 2 345 500 Kč. V letech 2013 se podíl běžných výdajů na kapitálových

zvýšil, ovšem výše těchto výdajů se snížila na 8 489 000 Kč. V roce 2014 se poměr běžných a kapitálových výdajů podobal hodnotám z předchozího roku, kapitálové výdaje se v tomto porovnání zvýšily o 222 000 Kč. V roce 2015 je situace velmi podobná hodnotám z roku 2013. V posledním roce v rámci sledovaného období vzrostly běžné výdaje o 1 079 000 Kč, nejzásadnější rozdíl je ve výši položky neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, která se oproti předchozímu roku zvýšila o 2 026 000 Kč. V rámci kapitálových výdajů došlo také k výraznému nárůstu, konkrétně se jde o navýšení o 1 863 000 Kč v rámci investičních nákupů a souvisejících výdajů.

Běžné výdaje

Běžné výdaje tvoří jednoznačně nejrozsáhlejší skupinu výdajů. Prostřednictvím těchto výdajů se hradí obvyklé potřeby, které vznikají během rozpočtového období. Řadí se mezi ně například nákup zboží a služeb, platy za provedenou práci, půjčky podnikům či nákup pohonných hmot a energií.

Běžné výdaje lze dělit na neinvestiční nákupy, půjčky a transfery.

Tabulka 16 Běžné výdaje a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné běžné výdaje	11173	8489	8419	8940	10019
Schválený rozpočet	11992	9706	10563	10267	12253
Upravený rozpočet	11897	9584	11302	11832	13210
Plnění rozpočtu	93,9 %	88,6 %	74,5 %	75,6 %	75,8 %

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Dle tabulky č. 16 jsou skutečné běžné výdaje v každém roce v rámci sledovaného období pokaždé nižší v porovnání s výší běžných výdajů ve schváleném rozpočtu. V průměru dosáhly skutečné výdaje 81,7 % hodnoty běžných výdajů ze schváleného rozpočtu. Výrazná část byla využita na nákup zboží a služeb. Nejvyšší meziroční pokles běžných výdajů je zaznamenán mezi roky 2012 a 2013, kdy dochází v roce 2013 ke snížení ve výši 2 684 000 Kč oproti roku předcházejícímu. Naopak k nejvyššímu nárůstu skutečných běžných výdajů došlo mezi roky 2015 a 2016, kdy vzrostly o 1 079 000 Kč. V rámci této sumy figurovaly také půjčky podnikům.

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje se využívají k financování dlouhodobých potřeb, které přesahují jedno rozpočtové období. Především se jedná o investiční výdaje, půjčky, kapitálové transfery vlastním fondům či nákupy akcií.

Tabulka 17 Kapitálové výdaje a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Skutečné kapitálové výdaje	1199	196	418	256	2119
Schválený rozpočet	450	120	1110	1690	3960
Upravený rozpočet	1218	230	1215	2257	4590
Plnění rozpočtu	98,4 %	85,2 %	34,4 %	11,3 %	46,2 %

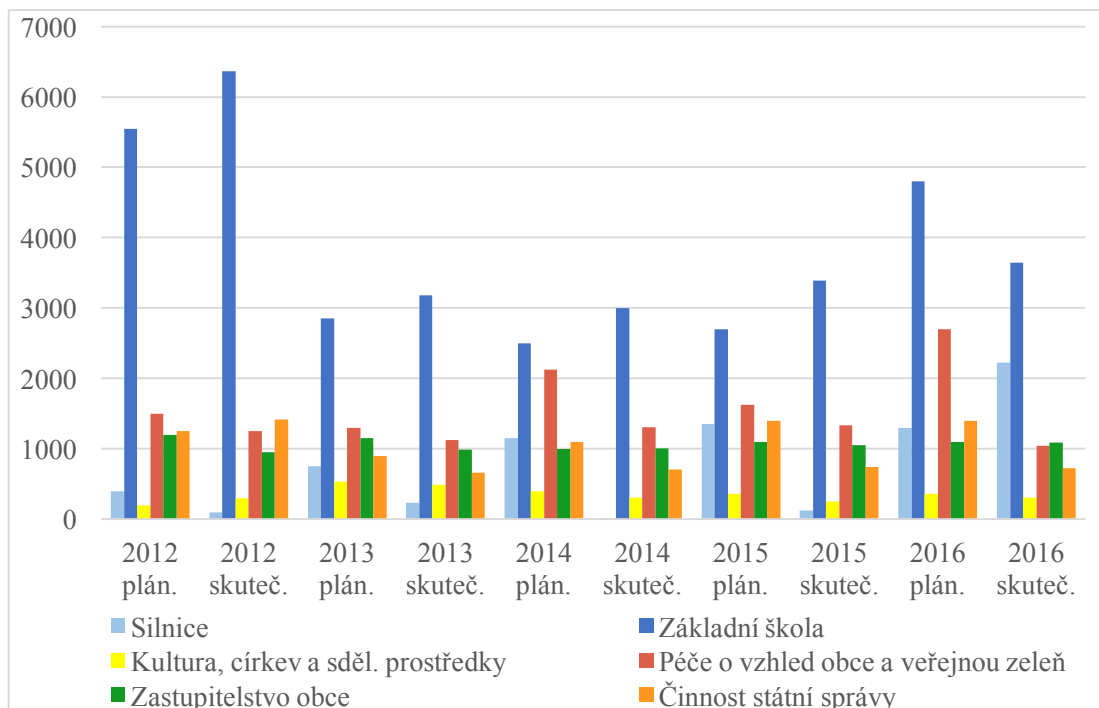
(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Tabulka č. 17 ukazuje, že výše kapitálových výdajů napříč 5 roky je poměrně nízká. V roce 2012 kapitálové výdaje činily 1 199 000 Kč. V následujícím roce klesly na pouhých 196 000 Kč a od té doby je evidentní rostoucí trend. Během sledovaného období dosáhly skutečné kapitálové výdaje nejvyšší hodnoty, jednalo se o 2 199 000 Kč, prostřednictvím které se pokryly investiční nákupy a související výdaje. V případě roků 2012 a 2013 byly očekávané výdaje stanovené ve schváleném rozpočtu nižší než skutečné. Od roku 2014 se tato situace změnila a očekávané výdaje až do roku 2016 převyšovaly ty skutečné.

Skutečné výdaje dosáhly v průměru 55,1 % hodnoty kapitálových výdajů ze schváleného rozpočtu.

Plánované a skutečné výdaje v porovnání

Graf 10 Porovnání plánovaných a skutečných výdajů v období 2012-2016 (v tis. Kč)

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů FIN 2-12 M obce Libčany)

Graf č. 10 znázorňuje porovnání některých položek plánovaných a skutečných výdajů ve sledovaném období 5 let. Jsou zde vybrány nejvýznamnější výdajové kategorie, které dosahují nejvyšších hodnot nebo u kterých v průběhu 5 let došlo k výkyvům.

Nejvýraznější položkou je kategorie vzdělávání, ve které jsou zahrnuty výdaje na opravy a udržování, výstavbu budov či neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím. Z grafu vyplývá, že uvedené plánované výdaje jsou převážně nižší v porovnání se skutečnými. Výjimkou ve sledovaném období je rok 2016, kdy byly plánované výdaje týkající se základní školy o 1 157 734 Kč vyšší než skutečné, což bylo způsobeno především využitím pouhých 860 000 Kč z původně plánovaných 2 000 000 Kč.

Další výraznou kategorií jsou výdaje na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň. O nich lze říci, že původní plánované výdaje v porovnání se skutečnými jsou relativně vyrovnané, avšak v roce 2016 byly plánované vyšší o 1 653 181 Kč z důvodu nižšího využití financí na opravy, udržování a nákup materiálu.

Skutečné výdaje na činnost státní správy byly převážně bez větších výkyvů zaznamenány v jednotlivých letech v nepatrně vyšších hodnotách než plánované výdaje ve schváleném rozpočtu.

V podobném smyslu lze hovořit také v případě výdajů v rámci kultury a církve, výdaje jsou v celkovém měřítku nižší, ale poměrně vyrovnané.

Výdaje na zastupitelstvo obce lze považovat za vůbec nejvyrovnanější, hodnoty plánovaných a skutečných výdajů jsou téměř totožné, liší se v rámci několika desítek tisíc Kč.

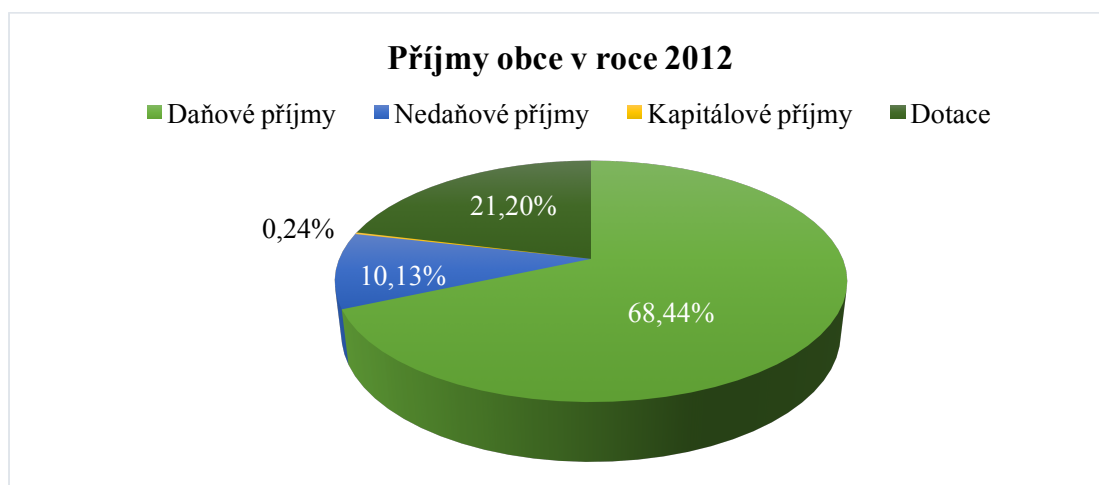
Pokud se jedná o kategorii výdajů na infrastrukturu, v letech 2012 až 2015 plánované výdaje převyšují ty skutečné. Výjimkou je rok 2016, kdy byly skutečné výdaje nejvyšší, dosáhly výše 2 229 000 Kč a převýšily plánované výdaje v oblasti rozvoje silnic.

4.3.3 Struktura příjmové a výdajové složky obce Libčany

V této praktické části jsou analyzovány jednotlivé příjmové a výdajové složky v rámci sledovaného období. Dané složky jsou vyjádřeny pomocí koláčových grafů, které napomáhají přehlednému znázornění podílu jednotlivých příjmů a výdajů ve sledovaném období. Grafy jsou doprovázeny popisem a zhodnocením jednotlivých složek v každém roce.

Struktura příjmové složky obce Libčany

Graf 11 Příjmové složky v roce 2012

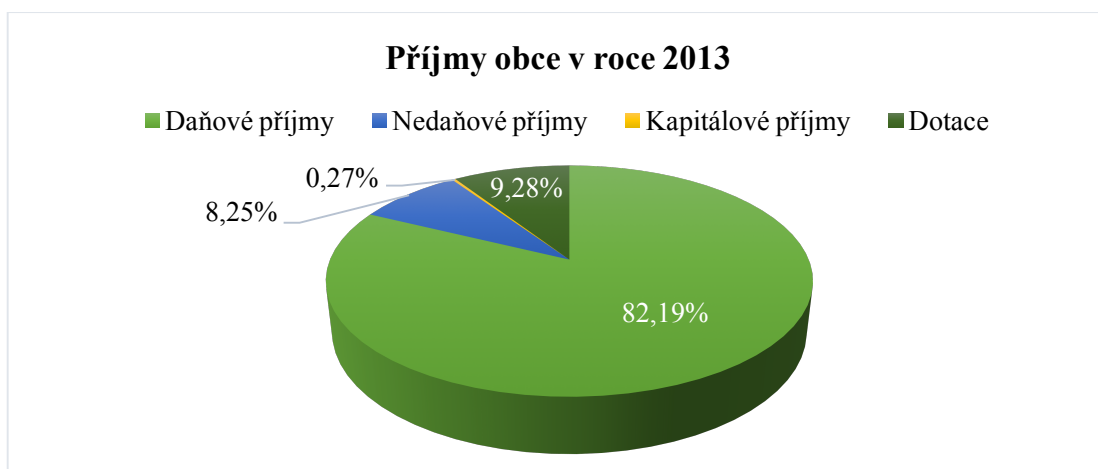
(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

Celkové příjmy v roce 2012 dosáhly výše 10 454 600 Kč. Z grafu č. 11 je patrné, že daňové příjmy jsou v jednoznačné převaze, jejich výše činí 7 155 000 Kč, tedy tvoří 69 % z celkových příjmů v roce 2012. Zásadní složkou daňových příjmů je DPH, jejíž výše činí 2 439 900 Kč. Další výrazný podíl daňových výdajů tvoří daň z příjmu ve výši 1 841 980 Kč, což je zároveň nejnižší suma v rámci tohoto druhu daňových příjmů ve sledovaném období.

21 % je tvořeno příjmy v podobě dotací. Dotace v tomto roce dosáhly vůbec nejvyšší částky během celkového období 5 let, dosáhly výše 2 216 000 Kč. Výrazná část s těchto financí byla využita v rámci modernizace budovy základní školy.

Další složkou příjmů jsou nedaňové příjmy, které tvoří 10 % z celkových příjmů za rok 2012, jednalo se o částku 1 059 000 Kč. Kapitálové příjmy se objevují velmi nepatrně, konkrétně figurují částkou 25 000 Kč.

Graf 12 Příjmové složky v roce 2013

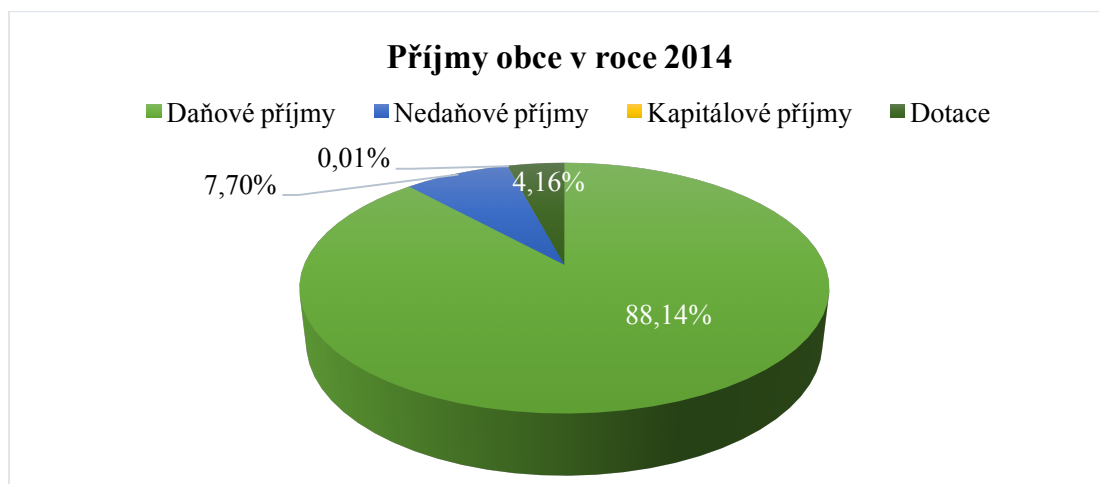
(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce se daňové příjmy zvýšily oproti předchozímu roku o 2 745 000 Kč. Dosáhly tedy částky 9 900 000 Kč, což v celkovém úhrnu činí 82 % z celkových příjmů za rok 2013. Na této sumě se převážně podílí hlavně DPH ve výši 4 249 700 Kč.

Nedaňové příjmy se v porovnání s předchozím rokem nepatrně snížily, klesly na pouhých 8 % z celku a jejich hodnota tedy byla 994 000 Kč. Kapitálové příjmy opět figurovaly minoritní sumou 33 000 Kč.

Podstatně méně výrazný podíl celkových příjmů tvoří dále přijaté dotace, které dosáhly částky 1 118 000 Kč, což tvořilo 10 % z veškerých příjmů v tomto roce, tedy o 11 % méně než v roce 2012.

Graf 13 Příjmové složky v roce 2014

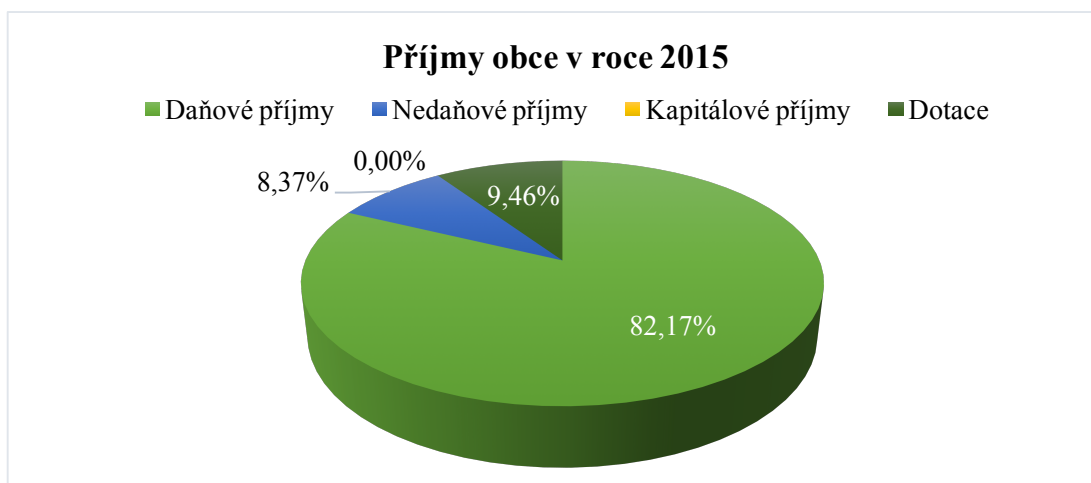
(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce 2014 byly daňové příjmy opět nejvýraznější složkou celkových příjmů obce. Jejich zastoupení představovalo 88 %, což činilo 10 706 000 Kč a v porovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení o 806 000 Kč. Nejvýraznější podíl tvořily daně z příjmu, zisku a kapitálových výnosů, které dosáhly výše 5 015 000 Kč, dále také daně ze zboží a služeb v tuzemsku ve výši 4 529 000 Kč.

Zastoupení nedaňových příjmů se téměř nelišilo od roku 2013, pohybovalo se rovněž kolem 8 %, přesná výše činila 935 000 Kč.

Přijaté dotace se snížily téměř o polovinu, v rámci komparace s předchozím rokem došlo ke snížení o 613 000 Kč. Zároveň v roce 2014 již nefigurovaly investiční transfery. Příjmy obce byly posíleny například o účelové dotace ze státního rozpočtu na volby do zastupitelstev obce a senátu ve výši 54 000 Kč nebo od Mikroregionu Urbanická brázda ve výši 15 000 Kč.

Graf 14 Příjmové složky v roce 2015

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

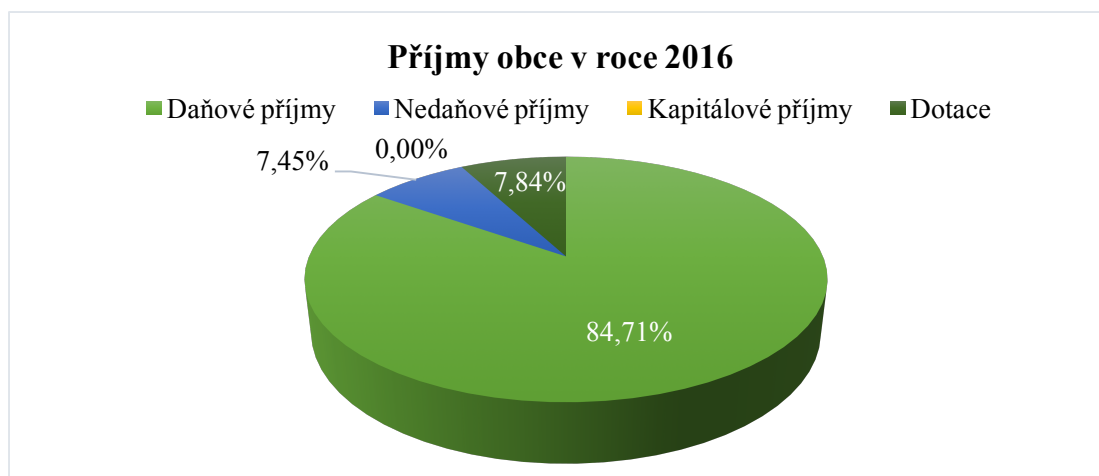
V roce 2015 nedošlo k výrazným změnám, výše jednotlivých složek příjmů se podobá hodnotám z roku 2013. V porovnání s předchozím rokem 2014 došlo ke zvýšení celkových daňových příjmů o 502 000 Kč na 11 208 000 Kč.

U nedaňových dotací došlo ke snížení o 207 000 Kč na 1 142 000 Kč, což způsobilo především zvýšení položky příjmů z prodaného nekapitálového majetku, které v roce 2015 dosáhly 234 700 Kč.

Kapitálové příjmy v roce 2015 se neobjevily.

Dotace se oproti roku poměrně zvýšily, jednalo se o rozdíl 785 000 Kč v porovnání s předchozím rokem, dosáhly tedy výše 1 290 000 Kč. Nejvýraznější zvýšení bylo zaznamenáno na položkách neinvestičních přijatých transferů ze státního rozpočtu a transferů od veřejné rozpočtové ústřední úrovně, které dosáhly výše přes 1 milion Kč.

Graf 15 Příjmové složky v roce 2016

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce 2016 došlo k nejvýraznějšímu rozdílu v oproti předchozímu roku v oblasti daňových příjmů. Konkrétně se jednalo o zvýšení 887 000 Kč, změnila se především výše položky daní z příjmu, zisku a kapitálových výnosů.

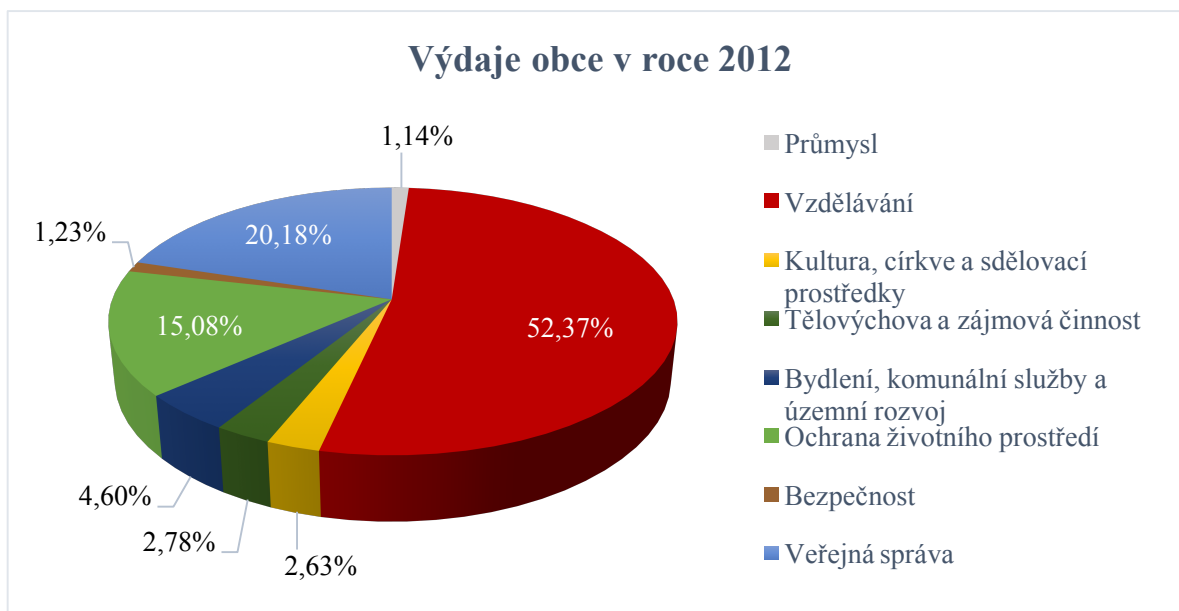
Nedaňové příjmy se v roce 2016 snížily velmi nepatrně, rozdíl oproti roku 2015 činil 79 000 Kč.

Kapitálové příjmy opět nefigurovaly.

Přijaté dotace v tomto roce činily 1 120 000 Kč, oproti roku 2015 došlo ke snížení ve výši 170 000 Kč. Neinvestiční přijaté transfery se snížily o více než polovinu, ovšem v porovnání s předchozím rokem tentokrát přibyly investiční přijaté transfery ve výši 600 000 Kč.

Struktura výdajové složky obce Libčany

Graf 16 Výdajové složky v roce 2012

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce 2012 jednoznačně v celkových výdajích obce převládala položka vzdělávání. Jednalo se o více než poloviční zastoupení této položky, ve které dominovaly především výdaje na základní školu a s tím spojená realizace oprav v rámci budovy základní školy. Výdaje na položce vzdělávání dosáhly výše 6 364 500 Kč, což tvořilo 98 % z celkových výdajů na vzdělávání. Zbývající 2 % se týkala výdajů na předškolní zařízení.

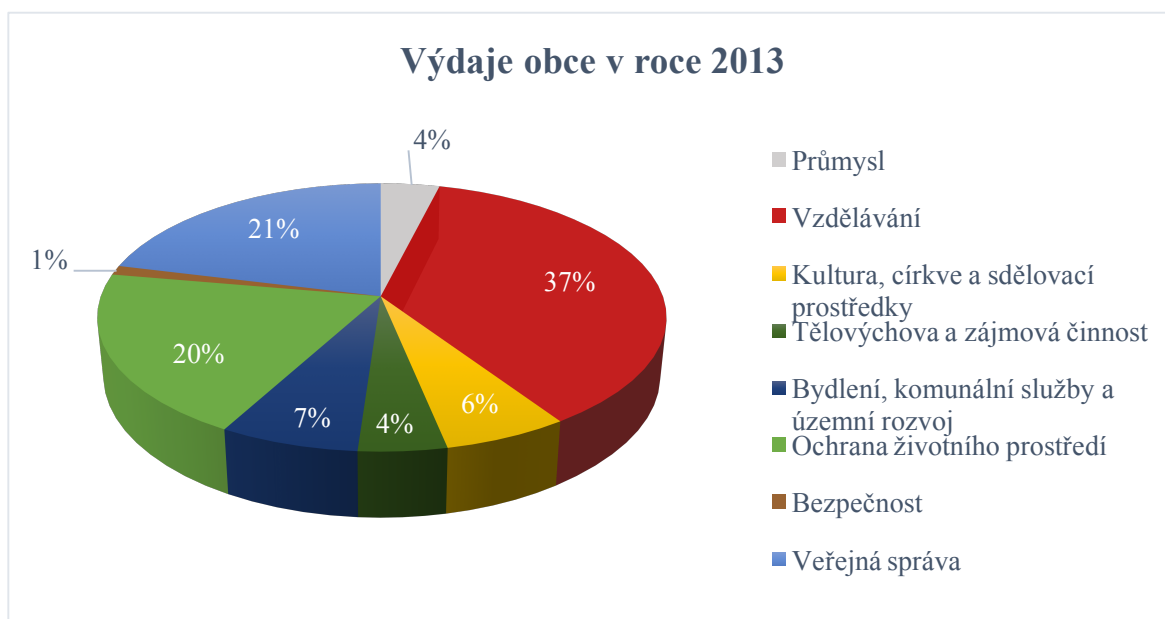
20,18 % tvořily výdaje na veřejnou správu, přičemž největší podíl zaujímaly výdaje na činnost místní správy ve výši 1 411 700 Kč a dalších 950 800 Kč bylo využito na financování zastupitelstva obce.

Na ochranu životního prostředí bylo využito 15,08 % z celkových výdajů za rok 2012, z této položky byl vynaložen 1 250 000 Kč na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň.

Zbývající položky nepřesáhly 5 % z celkových výdajů, jedná se například o tělovýchovu a zájmovou činnost, kulturu, církev či výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj.

Výdaje na bezpečnost a průmysl byly ze všech zmíněných položek nejnižší, z celkového součtu výdajů představují pouhé 1 %.

Graf 17 Výdajové složky v roce 2013

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce 2013 se situace v porovnání s předchozím rokem pozměnila. Z grafu je patrné, že byly výdaje jistým způsobem rozvrženy rovnoměrněji, což bylo způsobeno především výrazně nižší sumou poskytnutou na financování vzdělávání, která byla o polovinu menší, dosáhla tedy přibližně 3 mil. Kč. Z těchto výdajů byly pokryty potřeby základní školy.

Na veřejnou správu byly vynaloženy výdaje ve výši 1 835 700 Kč, z čehož téměř 1 mil. Kč se týkal financování zastupitelstva obce. Rovněž byly vynaloženy peněžní prostředky na financování voleb do Parlamentu ČR a prezidenta republiky.

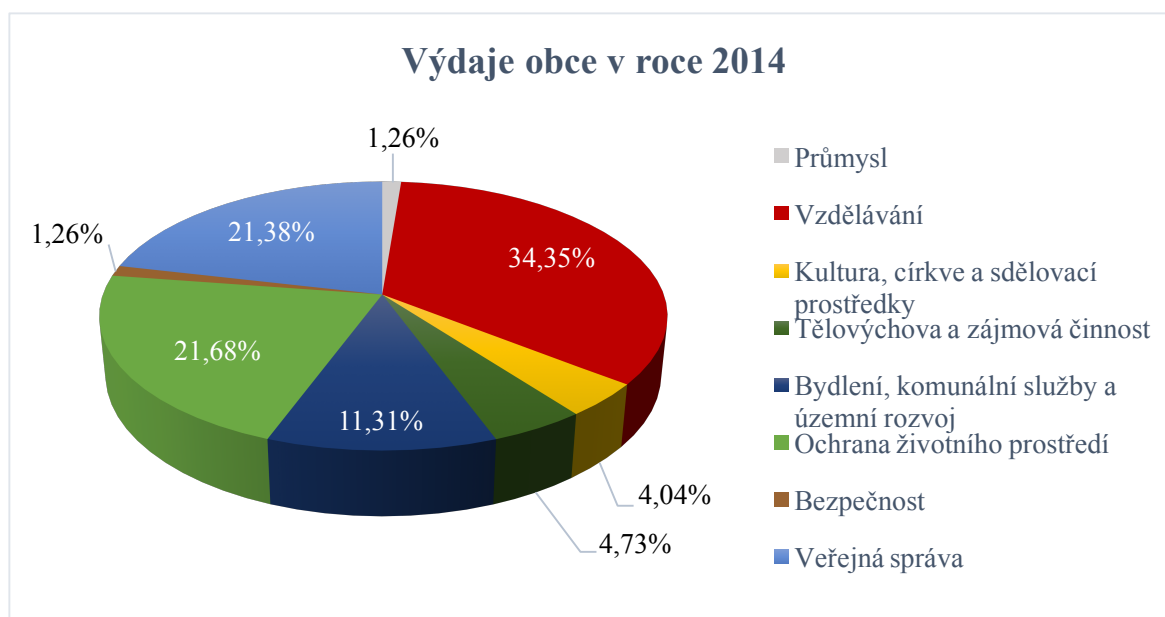
20 % z celkových výdajů obce byl v souvislosti s ochranou životního prostředí, především se jednalo o 1 122 900 Kč vynaložených na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň. Ze zbývajících téměř 600 000 Kč byl financován sběr a svoz komunálního odpadu.

Oproti předchozímu roku se zvýšily výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj, tvořily 7 % z celkových výdajů. Bylo realizováno veřejné osvětlení ve výši 176 000 Kč.

Výdaje na kulturu, církve a sdělovací prostředky tvořily 6 %, což poukazuje na nárůst oproti roku 2012. Tyto výdaje dosáhly výše 535 000 Kč a byly využity především v rámci činnosti v záležitostech kultury.

Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost se nepatrně zvýšily, šlo o změnu v řádu desítek tisíc. Stejný případ představují i výdaje na bezpečnost.

Graf 18 Výdajové složky v roce 2014

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

Dle grafu č. 18 je patrné, že opět v tomto roce převládají výdaje na vzdělávání. V porovnání s předchozím rokem lze pozorovat snížení této položky, celkové výdaje na vzdělání činily 3 mil. Kč. Obec Libčany nevynaložila žádné finanční prostředky na předškolní zařízení.

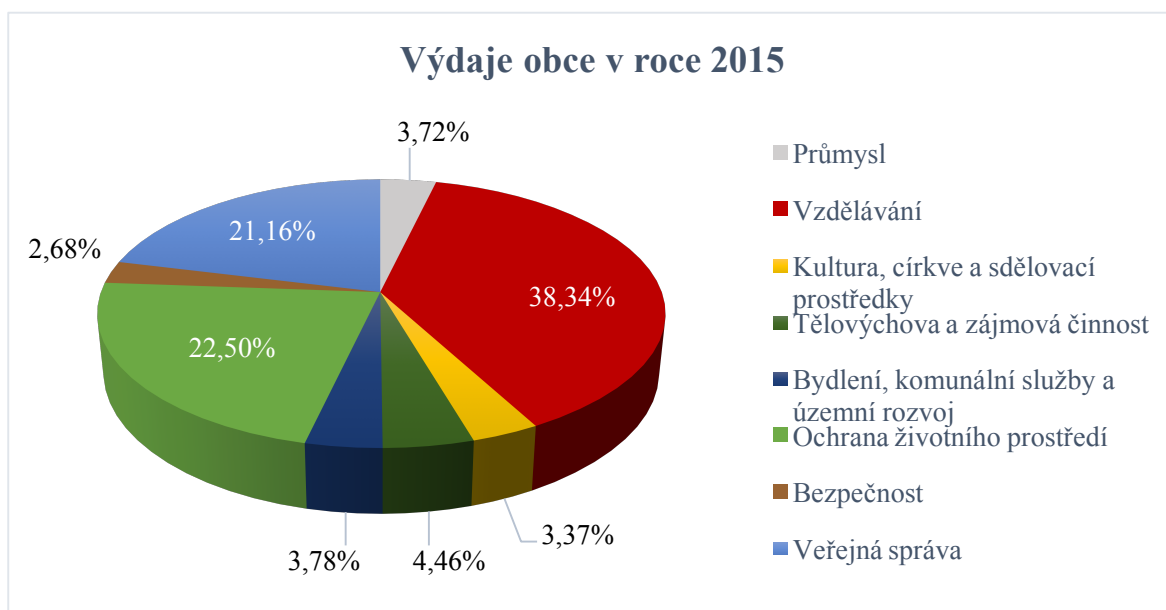
Výdaje na veřejnou správu se zvýšily pouze v řádu desítek tisíc. Přibyly výdaje na volby do zastupitelstev územně samosprávných celků ve výši 47 000 Kč.

Na položce výdajů na ochranu životního prostředí došlo ke zvýšení o necelá dvě procenta. Došlo především k růstu výdajů na péči o zeleň v rámci ochrany přírody a krajiny. Navíc obec také realizovala sběr a svoz nebezpečných odpadů.

V daném roce byly vynaloženy vyšší výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj, oproti předchozímu roku činil tento rozdíl téměř 400 000 Kč. Z celkových výdajů v tomto roce tvořila tato položka 11,31 %. Zmíněné výdaje zahrnovaly především finanční prostředky poskytnuté v rámci bytového hospodářství, kde toto navýšení činilo 356 000 Kč.

Graf 19 Výdajové složky v roce 2015

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

V roce 2015 se výdaje na vzdělávání zvýšily přibližně o 200 000 Kč. Oproti předchozím dvěma rokům obec využila finanční prostředky i na předškolní zařízení, v tomto roce byly ve výši 73 000 Kč.

Výdaje na ochranu životního prostředí byly ve srovnání s celým sledovaným obdobím úplně nejvyšší. Dosáhly celkové částky 2 030 900 Kč, z čehož nejzásadnější podíl činily výdaje na péči o vzhled a veřejnou zeleň ve výši 1 339 000 Kč. Došlo také ke zvýšení výdajů na sběr a svoz komunálních odpadů, naopak finanční prostředky využitě na sběr a svoz nebezpečných odpadů se snížily.

Rozdíl v celkových výdajích na veřejnou správu se od roku 2013 nijak zásadně nemění, rozdílů jsou v desítkách tisíc Kč. V letech 2013 – 2015 se pohybují v rámci 20 % – 22,5 % z celkového součtu výdajů. V roce 2015 zde vůbec nefiguruje položka voleb do zastupitelstev územně samosprávných celků.

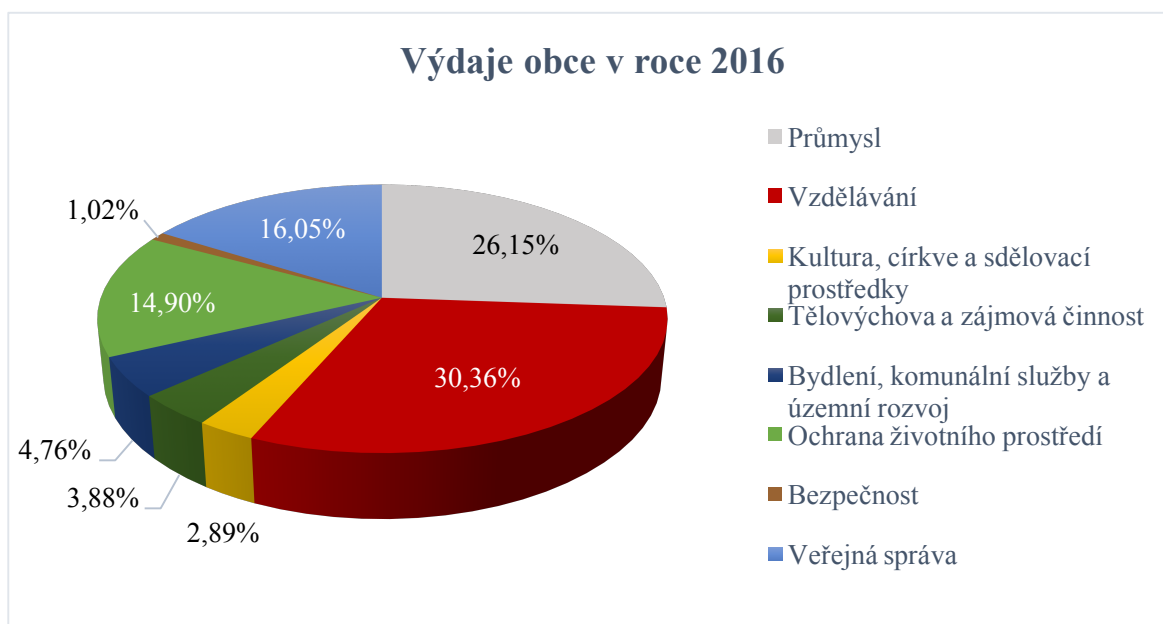
Výdajové položky kultura, bydlení a tělovýchova představují v grafu velmi podobné procentuální zastoupení, které se pohybuje okolo 4 %. Celkové výdaje těchto položek se pohybují v intervalu 300 000 – 400 000 Kč.

Necelé 4 % tvoří také položka výdajů na průmysl, oproti předchozímu roku došlo k výraznějšímu zvýšení o necelých 230 000 Kč. K zásadnímu růstu došlo v rámci výdajů na

výstavbu silnice o více než 80 % a výdaje na úpravu drobných vodních toků vzrostly o 64 %.

Výdaje na bezpečnost se v daném roce zvýšily o 132 000 Kč v porovnání s předchozím rokem. Konkrétně se jedná o zvýšení výdajů na požární ochranu o tuto sumu.

Graf 20 Výdajové složky v roce 2016

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

Procentuální zastoupení součtů veškerých výdajových položek se pozměnilo především z důvodu velmi výrazného navýšení výdajů na průmysl. Rozdíl v porovnání s předchozím rokem činí 2 801 500 Kč. K nejvýraznějšímu růstu výdajů došlo na položce silnice, jelikož byl v tomto roce vystavěn chodník v části obce. Zároveň také došlo k navýšení peněžních prostředků v souvislosti s výdaji na ostatní záležitosti pozemních komunikací z důvodu drobných úprav vozovky k určitém úseku obce. Dále také došlo na položce provozu veřejné silniční dopravy k růstu výdajů o 100 %, konkrétně se jednalo o sumu 27 500 Kč, jelikož tato položka v předchozím roce nefigurovala.

V rámci celkových výdajů obce v roce 2016 tvořila položka vzdělávání 30,36 %, což představovalo celkové výdaje na základní školu ve výši 3 642 300 Kč. Od roku 2013 se tato celková výše příliš neměnila. Výdaje na veřejnou správu v tomto roce zůstaly téměř neměnné, došlo ke zvýšení o pouhých 0,8 %. Rozdílem oproti předchozím rokům je nulová položka finančního vypořádání minulých let. Naopak tento rok jsou

započítávají výdaje na volby do zastupitelstev územně samosprávných celků ve výši 22 600 Kč.

Na ochranu životního prostředí byly využity finanční prostředky ve výši 1 787 000 Kč, což představuje pokles o 243 000 Kč oproti roku 2015, jelikož byl vynaloženo pouze méně peněžních prostředků na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň.

4.3.4 Další finanční ukazatele hospodaření

Tabulka 18 Ostatní finanční ukazatele hospodaření

	2012	2013	2014	2015	2016
Ukazatele likvidity					
Běžná likvidita	5,06	9,82	16,68	23,51	18,39
Okamžitá likvidita	4,25	9,02	15,78	22,63	17,75
Ukazatele zadluženosti					
Míra zadluženosti	0,70 %	0,77 %	0,67 %	0,65 %	0,94 %
Míra samofinancování	99,3 %	99,23 %	99,31 %	99,35 %	99,06 %
Stupeň zadluženosti	0,70 %	0,77 %	0,67 %	0,95 %	0,95 %

(Zdroj: vlastní zpracování podle rozvahy - bilance obce Libčany)

Uvedené hodnoty z tabulky č. 18 jsou vypočítány na základě vzorců k výpočtu poměrových ukazatelů, které jsou vypsány v metodice této práce.

V rámci výpočtu běžné likvidity dle vypočítaných hodnot je patrné, že je situace během sledovaného období uspokojivá. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je stanovena od hodnoty 1, což je zde splněno. Během pětiletého období byla zaznamenána rostoucí tendence tohoto ukazatele, nicméně finanční hospodaření obcí není ziskového charakteru, nelze tedy vyšší hodnoty hodnotit v negativním smyslu.

Na základě výpočtu ukazatelů zadluženosti lze říci, že obec je minimálně zadlužená, což deklaruje rozmezí hodnot 99,06 - 99,35 % v rámci výpočtu procenta samofinancování a míra zadluženosti v intervalu 0,65 – 0,94 % za sledované období.

4.3.5 Řetězový index pro sledované období 2012-2016

Tabulka 19 Řetězový index

Řetězový index	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy					
Daňové	x	138,36%	108,14%	104,69%	107,91%
Nedaňové	x	93,86%	94,06%	122,14%	93,08%
Kapitálové	x	132,00%	3,03%	0,00%	-
Dotace	x	50,45%	45,17%	255,45%	86,82%
<i>Příjmy celkem</i>	x	115,21%	100,85%	112,29%	104,68%
Výdaje					
Průmysl	x	240,64%	32,42%	305,95%	934,06%
Vzdělávání	x	49,19%	94,20%	115,29%	105,24%
Kultura, církev a sdělovací prostředky	x	164,38%	65,82%	86,16%	114,08%
Tělovýchova a zájmová činnost	x	109,83%	109,28%	97,36%	115,60%
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	x	105,00%	165,51%	34,50%	167,53%
Ochrana životního prostředí	x	91,95%	110,48%	107,18%	88,01%
Bezpečnost	x	64,36%	112,07%	220,11%	50,57%
Veřejná správa	x	73,55%	101,80%	102,22%	100,78%
<i>Výdaje celkem</i>	x	70,20%	100,63%	103,29%	132,91%
Daňové příjmy					
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	x	174,20%	106,56%	104,22%	106,55%
Daně z příjmů fyzických osob	x	134,50%	104,06%	106,16%	113,55%
Daně z příjmů právnických osob	x	129,13%	121,23%	104,61%	106,79%
Daně z majetku	x	94,31%	102,26%	104,62%	103,27%
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	x	110,50%	97,75%	100,30%	100,11%
Správní poplatky	x	109,94%	98,40%	97,63%	81,25%
Nedaňové příjmy					
Příjmy z vlastní činnosti	x	155,00%	80,47%	95,28%	112,88%
Příjmy z pronájmu majetku	x	110,53%	98,99%	108,90%	99,57%
Ostatní nedaňové příjmy	x	79,89%	86,61%	260,75%	55,57%
Výnosy z finančního majetku	x	49,05%	129,81%	192,39%	112,04%

(Zdroj: vlastní zpracování podle finančních výkazů obce Libčany)

4.3.6 Bazický index pro sledované období 2012-2016

Tabulka 20 Bazický index

Bazický index	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy					
Daňové	100%	138,36%	149,63%	156,65%	169,04%
Nedaňové	100%	93,86%	88,29%	107,84%	100,38%
Kapitálové	100%	132,00%	4,00%	0,00%	0,00%
Dotace	100%	50,45%	22,79%	58,21%	50,54%
<i>Příjmy celkem</i>	100%	115,21%	116,18%	130,46%	136,57%
Výdaje					
Průmysl	100%	240,64%	78,02%	238,69%	2229,52%
Vzdělávání	100%	49,19%	46,34%	53,42%	56,22%
Kultura, církev a sdělovací prostředky	100%	164,38%	108,19%	93,22%	106,35%
Tělovýchova a zájmová činnost	100%	109,83%	120,02%	116,86%	135,09%
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	100%	105,00%	173,79%	59,95%	100,43%
Ochrana životního prostředí	100%	91,95%	101,59%	108,89%	95,83%
Bezpečnost	100%	64,36%	72,12%	158,74%	80,28%
Veřejná správa	100%	73,55%	74,87%	76,53%	77,13%
<i>Výdaje celkem</i>	100%	70,20%	70,64%	72,97%	96,98%
Daňové příjmy					
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	100%	174,20%	185,62%	193,46%	206,13%
Daně z příjmů fyzických osob	100%	134,50%	139,97%	148,59%	168,72%
Daně z příjmů právnických osob	100%	129,13%	156,54%	163,75%	174,87%
Daně z majetku	100%	94,31%	96,45%	100,91%	104,21%
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	100%	110,50%	108,01%	108,34%	108,46%
Správní poplatky	100%	109,94%	108,18%	105,61%	85,81%
Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	100%	22,38%	18,62%	21,32%	26,69%
Nedaňové příjmy					
Příjmy z vlastní činnosti	100%	155,00%	124,73%	118,85%	134,16%
Příjmy z pronájmu majetku	100%	110,53%	109,41%	119,15%	118,64%
Ostatní nedaňové příjmy	100%	79,89%	69,19%	180,41%	100,26%
Výnosy z finančního majetku	100%	49,05%	63,67%	122,49%	137,24%

(Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů obce Libčany)

Uvedené hodnoty z tabulek č. 19 a 20 jsou vypočítány na základě vzorců řetězového a bazického indexu, které jsou vypsány v metodice této práce.

Z tabulky č. 19, která vyobrazuje řetězový index, udává rozdíl hodnot mezi jednotlivými roky, tedy vyjadřuje změnu hodnot v daném roce v porovnání s předchozím rokem ve sledovaném období. Z této tabulky je patrné, že některé položky jsou v průběhu let relativně vyrovnané a nedochází u nich k příliš velkým výkyvům. Příkladem je například vývoj výdajové položky veřejné správy, u které dochází k relativně nejmenším výkyvům a lze ji označit za stabilní. Tyto výdaje jsou každoročně velmi podobné a nedochází k nečekaným změnám. Naopak položka výdajů na průmysl se během sledovaného období mění poměrně výrazným způsobem. Především se jedná o zásadní rozdíl mezi roky 2015 a 2016, což bylo především z důvodu stavby chodník v části obce. Zároveň také došlo k navýšení peněžních prostředků v souvislosti s výdaji na ostatní záležitosti pozemních komunikací z důvodu drobných úprav vozovky k určitém úseku obce. Celkový rozdíl výše těchto výdajů oproti roku 2015 činil 2 801 500 Kč.

Tabulka č. 20 se týká výpočtu bazického indexu, který porovnává průběžný stav v jednotlivých letech se stavem v základním období, tedy s rokem 2012. Během sledovaného období se jednotlivé položky znatelně mění, což už odhalil předešlý výpočet řetězového indexu. Především se jedná o již zmíněné změny na položce výdajů na průmysl. Za relativně stabilní položku lze označit výdaje na ochranu životního prostředí, v porovnání se základním obdobím nedochází k výrazným výkyvům, ve vazbě na rok 2012 se pohybuje v rozmezí 91,95 % - 108,89 %. Rostoucí tendenci lze pozorovat na položce daní z majetku.

5 Výsledky praktické části

5.1 Zhodnocení hospodaření obce ve sledovaném období 2012-2016

Na základě podkladů ve formě výkazů získaných od OÚ Libčany byla provedena analýza hospodaření obce ve sledovaném období. Prostřednictvím nashromážděných dat a konkrétních čísel byla příjmová a výdajová složka analyzována za celkové období a poté i v rámci jednotlivých let.

V případě příjmové složky je jednoznačně patrné, že nejvýznamnější podíl tvoří příjmy daňové (pohybují se okolo 80% z celkových příjmů v jednotlivých letech) a zároveň se ve sledovaném období projevil rostoucí trend této převládající skupiny příjmů. Nejvýraznější položkou daňových příjmů je jednoznačně DPH, které převládá, dalšími neméně důležitými položkami jsou daně z příjmu fyzických a právnických osob a daně majetkové. Zároveň obec využívá finančních prostředků, které plynou z různých poplatků ze strany občanů a jsou fakultativního charakteru. Figurují zde především poplatky za ubytovací kapacity, ze psů či za užívání veřejného prostranství. Největší podíl z poplatků obec získává za odvoz komunálního odpadu.

V rámci výdajů obce je nejzásadnější položka běžných výdajů, pohybují se kolem 90% z celkových výdajů obce a pokrývají nákup zboží a služeb, půjčky podnikům a platy zaměstnancům obce. Obec rovněž vykazuje kapitálové výdaje, jedná se především o investiční výdaje a půjčky.

Z provedeného rozboru vyplývá, že v letech 2013-2016 výše skutečných příjmů přesahuje hodnotu příjmů plánovaných. Výjimkou je rok 2012, kdy plánované příjmy ze schváleného rozpočtu byly nakonec vyšší než skutečné, což bylo částečně způsobeno částkou přijatých dotací na modernizaci budovy obecního úřadu a výkon státní správy. Plnění rozpočtu v rámci výdajů obce je naopak ve většině případů v situaci, kdy plánované výdaje ve schváleném rozpočtu bývají vyšší než skutečné.

Hospodaření obce lze hodnotit pozitivně, o čemž svědčí také vývoj příjmů a výdajů, které se snaží udržovat v relativní rovnováze a snaží se vyvarovat radikálnějšímu výkyvům a extrémně záporným hodnotám.

5.2 Návrh zlepšení hospodaření

Návrh rozpočtu sestavuje zastupitelstvo za přispění různých návrhů a připomínek občanů. Před podáním návrhu nového rozpočtu ke konci roku mají občané možnost vznést případné stížnosti či podávali návrhy na investiční akce. Je pouze na občanech, jak aktivně se podílejí na veřejných zasedáních, kde se schvaluje například návrh rozpočtu a diskutují se různá témata ohledně zlepšení hospodaření obce.

Dle provedené analýzy příjmů a výdajů obec hospodaří dle pravidel řádného hospodáře, navzdory tomu však byly zjištěny některé nedostatky a na základě toho navrhuta případná opatření na zlepšení hospodaření obce. S nimi je spojené zároveň zkvalitnění života občanů a zvelebení obecního prostranství.

V současnosti byla zaznamenána nespokojenost s nedostatkem parkovacích míst v některých částech obce. Na základě ohlasů ze strany občanů je patrné, že by přivítali možnost si své požadované parkovací místo zaplatit a mít právo užívat. Tím by obec získala nové finanční prostředky ve formě daňových příjmů do rozpočtu a zároveň by ušetřila za údržbu těchto veřejných ploch.

Zároveň se v blízkosti centra obce nachází plocha, která není dosud využita. Jedná se o travnatou plochu s potenciální kapacitou přibližně 50 parkovacích míst. Pokud by se tato zpevněná plocha upravila pomocí asfaltové balené směsi a uzpůsobila se danému účelu, vyřešil by se celkový nedostatek parkovacích míst. Zároveň by přibylo vhodné parkovací prostranství pro návštěvníky obce, jelikož obec často pořádá kulturní akce, jako například festival „Česenskoy Libčany“ nebo setkání rodáků obce. Obec často také navštěvují turisté, kteří míří do Libčan například za účelem návštěvy proslulého Bonsai centra. Na vybudovaném parkovišti by se vystavěla elektronická závora a automat, čímž by se ušetřily finanční prostředky se za obsluhu parkoviště v podobě personálu. Prostřednictvím vestavěného automatu by se zaplatil jednorázový poplatek 50,- Kč/den pro případné návštěvníky. Zároveň by tamní občané, kteří by měli zájem o stálé parkovací místo, měli vyčleněnou polovinu parkovacích míst, což by vyřešilo kritickou situaci s parkováním v jedné z obecních částí. Pokud zaplatí roční poplatek ve výši 2000,- Kč obci, dojde k navýšení daňových příjmů obce o 50 000 Kč na rok. Dále by obec získala, dle odhadů, několik tisíc korun za parkování od ostatních návštěvníků obce.

Toto opatření by uspokojilo poptávku obyvatele po možnosti pronájmu parkovací plochy a zároveň by do obecního rozpočtu přivedlo několik desítek tisíc korun.

Mezi další navrhované opatření patří zhotovení nového územního plánu. To by umožnilo novou výstavbu v obci a zároveň rozšířilo možnost pro využití již existujících nemovitostí. Možnost nové výstavby by vedla k přistěhování nových obyvatel a s tím spojené zvýšení příjmů ze sdílených a svěřených daní, které vychází z rozpočtového určení daní.

Příznivá lokalita obce, která se nachází v blízkosti krajského města Hradec králové a nedalekého exitu dálnice D11 vytváří ideální podmínky pro drobné a střední podnikatele. Ti by mohli obec Libčany, díky výše uvedeným geografickým podmínkám, upřednostnit pro výstavbu svých provozů před nedalekým krajským městem, kde se ceny pozemků pohybují v mnohonásobně vyšších částkách.

6 Závěr

Bakalářská práce analyzovala příjmy a výdaje ve sledovaném pětiletém období 2012-2016. Samotnému rozboru v praktické části předcházelo nastudování problematiky a konkrétních termínů, které se pojí s tímto tématem. V návaznosti na teoretická východiska z první částí se s některými těmito poznatky dále pracovalo v praktické části.

Na základě provedené analýzy lze uvést, že rozpočet obce v roce 2012 byl schodkový, tedy skutečné výdaje převýšily skutečné příjmy. Zásadním důvodem byla především nákladná investice v rámci modernizace základní školy. Ve zbývajících letech ve sledovaném období byly dále rozpočty přebytkové. Od roku 2013 byla patrná rostoucí tendence příjmů, které se každým rokem zvyšovaly. Především docházelo k růstu na položce daňových příjmů obci, konkrétně se jednalo o zvyšování celkové výše položek daně z příjmu FO a PO a relativně strmý růst byl zaznamenán na položce DPH. Daňové příjmy tvořily nejvýznamnější podíl v rámci celkových příjmů, zaujímaly podíl 70 % – 90 %. Celkové příjmy se pohybovaly v rozmezí od 10 mil. Kč do 15 mil. Kč, této výše dosáhly v posledním roce ve sledovaném období. V rámci porovnání plánovaných a skutečných příjmů lze uvést, že celková výše skutečných daňových příjmů přesahovala souhrn daňových příjmů ve schváleném rozpočtu. Výjimkou ve sledovaném období je úvodní rok 2012, kdy došlo k opačnému jevu. V případě nedaňových příjmů, které tvoří přibližně pouhých 10 % z celkových příjmů, se skutečné hodnoty zásadně nelišily od hodnot plánovaných především z důvodu plánování konkrétních aktivit obce, byly tedy do jisté míry očekávané. Další významnou položkou v rámci příjmové složky obce jsou přijaté dotace, které jsou rozhodující pro plán hospodaření s finančními prostředky a představují jistou finanční nezávislost rozpočtu. V rámci finančního hospodaření obce figurují hlavně neinvestiční přijaté dotace v podobě transferů od veřejných rozpočtů ústřední úrovně.

Obecní výdaje obce se člení na běžné a kapitálové, přičemž první skupina se pohybuje ve výrazně vyšších hodnotách (tvoří přibližně 90 % z celkových výdajů a roce 2012 dosáhly výše 11 173 000 Kč). V rámci běžných výdajů se hradí obvyklé potřeby obce vznikající během rozpočtového období, jedná se především o nákup zboží a služeb, půjčky podnikům. Dle rozboru celkových hodnot běžných

výdajů v jednotlivých letech nelze pozorovat trend, lze uvést, že se pohybují v rozmezí od 8,4 mil. Kč do 11,2 mil. Kč. V případě kapitálových výdajů se jedná převážně o investiční nákupy v rámci financování dlouhodobých potřeb, které přesahují jedno rozpočtové období. Výrazné hodnoty dosáhly v roce 2012, především z důvodu investice v rámci položky vzdělávání (modernizace budovy základní školy). V roce 2016 v rámci investičních nákupů a souvisejících výdajů s pořízením dlouhodobého hmotného majetku dosáhly kapitálové výdaje výše 2,1 mil. Kč.

Po vypracování analýzy příjmů a výdajů je možné označit finanční hospodaření ve sledovaném období za dostačující. V rámci výpočtu běžné likvidity dle vypočítaných hodnot lze uvést, že je situace během sledovaného období uspokojivá. V žádném z roků hodnota ukazatele likvidity neklesla pod kritickou hodnotu 1. Během pětiletého období byla zaznamenána rostoucí tendence tohoto ukazatele, nicméně finanční hospodaření obcí není ziskového charakteru, nelze tedy vyšší hodnoty hodnotit v negativním smyslu. V souvislosti s výpočtem ukazatelů zadluženosti lze říci, že obec je minimálně zadlužená, což dokazuje rozmezí hodnot 99,06 % - 99,35 % v rámci výpočtu procenta samofinancování a míra zadluženosti v intervalu 0,65 % – 0,94 % za sledované období.

Na základě výpočtu řetězového indexu lze uvést, že se položka výdajů na průmysl se během sledovaného období mění poměrně výrazným způsobem. Především se jedná o zásadní rozdíl mezi roky 2015 a 2016, což bylo především z důvodu stavby chodník v části obce. Celkový rozdíl výše těchto výdajů oproti roku 2015 činil 2 801 500 Kč. Na základě výpočtu bazického indexu lze zkonstatovat, že rostoucí tendenci se projevila na příjmové položce daní z majetku.

Obec se každoročně snaží hospodařit šetrným způsobem, usiluje o vyrovnaný rozpočet, o zkvalitnění života občanů a dostatečně investuje finance v rámci podpory školství, zvelebování veřejného prostoru a údržby infrastruktury v obci. Obec čerpá peněžní prostředky z dostupných dotačních programů, což do jisté míry snižuje nutnost vynakládání vlastních finančních prostředků. V případě aplikace některých z návrhů zlepšení hospodaření by mohlo dojít ke vylepšení současné finanční situace a obec by se mohla stát ekonomicky stabilnější.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Použitá literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika – obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4

BUBENÍČEK, Václav, ČMEJREK, Jaroslav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5

ČEŠKOVÁ, Magdalena, KINŠTR, Jan. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. vyd. Olomouc: Anag, 2011. 277 s. ISBN 978-80-7263-638-9

HAVLAN, Petr a kol. *Majetek obcí a krajů*. 2. vyd. Praha: Linde, a. s., 2008. 318 s. ISBN 978-80-7201-708-9

HAVLAN, Petr, JANEČEK, Jan a kol. *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vyd. Praha: Leges, 2014. 400 s. ISBN 978-80-7502-057-4

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava, PEKOVÁ, Jitka. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4

KAŠPÁRKOVÁ, Jana, LORENC, Jiří. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2012 pro územní samosprávné celky*. 4. vyd. Polešovice: M LORDY, 2005. 399 s. ISBN 978-80-260-2148-3.

KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1.1. 2003*. 1. vyd. Praha: Linde, 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vyd. Praha: Linde, a. s., 2007. 399 s. ISBN 80-7201-665-5

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha: ORAC, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1

MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 2008. 152 s. ISBN 978-80-87146-08-8

NEVĚČNÁ, Ivana. *Základy veřejné správy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 154 s. ISBN 978-80-244-3799-6

- OTRUSINOVÁ, Milana. Finanční hospodaření municipálních jednotek po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, s. r. o., 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342
- PFEIFEROVÁ, Daniela, ŽEHROVÁ, Jana. *Finance municipalit*. 2. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-2024-6.
- PAROUBEK, Jiří. *Rozpočtová skladba v roce 2015*. 5. vyd. Olomouc: Anag, 2015. 295 s. ISBN 978-80-7263-928-1
- PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4
- PEKOVÁ, Jitka. *Místní rozpočty*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 253 s. ISBN 80-7079-704-5
- PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance – úvod do problematiky*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2008. 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4
- PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
- PETEROVÁ, Helena. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 5. vyd. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. 154 s. ISBN 978-80-86976-35-8
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0
- SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2016. 180 s. 978-80-7478-967-0
- VIGODA-GADOT, Eran. *Public administration: an interdisciplinary critical analysis*. New York: Marcel Dekker, 2002. 331 s. ISBN 0-8247-0717-6.

7.2 Použité internetové zdroje

Finanční správa: Rozpočtové určení daní [online]. 2018 [cit. 2017-09-14]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>

Oficiální stránky obce Libčany [online]. 2016 [cit. 2017-10-20]. Dostupné z: <http://www.libcany.cz/web/index.php>

Místopisný průvodce: Libčany [online]. 2014 [cit. 2017-12-12]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8235/libcany/>

Ministerstvo vnitra České republiky: Počty obyvatel v obcích [online]. 2016 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

Ministerstvo financí České republiky: Zadluženost územních rozpočtů v roce 2016 [online]. 2016 [cit. 2017-09-12]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2016/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-30092>

Zákony pro lidi: Sbíрка zákonů [online]. 2017 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Další zdroje

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

8 Seznam tabulek, obrázků a grafů

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Klasifikace obcí dle základních druhů.....	16
Tabulka 2: Vymezení počtu členů zastupitelstva v souvislosti s počtem obyvatel	18
Tabulka 3: Klasifikace majetku dle své podoby	22
Tabulka 4: Rozlišení majetku dle základních funkcí v rámci oblasti, ve které slouží.....	22
Tabulka 5 Druhové třídění příjmů a výdajů.....	25
Tabulka 6 Kritéria dělení daňových příjmů	31
Tabulka 7 Zadluženost obcí v ČR v letech 2012-2016 (v mld. Kč)	36
Tabulka 8 Počet obyvatel k 1. 1. 2017.....	39
Tabulka 9 Průměrný věk obyvatel k 1. 1. 2017	40
Tabulka 10 Historie počtu obyvatel obce Libčany v letech 2013-2017	40
Tabulka 11 Podíl jednotlivých příjmů obce Libčany v letech 2012-2016 (v tis. Kč).....	43
Tabulka 12 Jednotlivé položky daňových příjmů (v tis. Kč).....	44
Tabulka 13 Nedaňové příjmy a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč).....	45
Tabulka 14 Dotace a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)	47
Tabulka 15 Skutečné výdaje v letech 2012-2016 (v tis. Kč)	49
Tabulka 16 Běžné výdaje a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)	50
Tabulka 17 Kapitálové výdaje a jejich plnění za období 2012-2016 (v tis. Kč)	51
Tabulka 18 Ostatní finanční ukazatele hospodaření	63
Tabulka 19 Řetězový index	64
Tabulka 20 Bazický index	65

8.2 Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozpočtový proces	26
Obrázek 2 Příjmy rozpočtu obce.....	28
Obrázek 3 Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2017.....	30
Obrázek 4 Typy dotací.....	33
Obrázek 5 Výdaje rozpočtu obce.....	34
Obrázek 6 Poloha obce Libčany	38

8.3 Seznam grafů

Graf 1 Rozložení obyvatelstva obce Libčany dle pohlaví a dle věku k 1. 1. 2017.....	40
Graf 2 Vývoj celkových příjmů a výdajů v období 2012-2016 (v tis. Kč).....	41
Graf 3 Skutečné příjmy obce Libčany v letech 2012-2016 (v tis. Kč)	42
Graf 4 Podíl jednotlivých příjmů v celkových příjmech (v %)	43
Graf 5 Vývoj daňových příjmů za sledované období 2012-2016	45
Graf 6 Vývoj nedaňových příjmů za sledované období 2012-2016	46
Graf 7 Vývoj přijatých dotací za sledované období 2012-2016	47
Graf 8 Porovnání plánovaných a skutečných příjmů v období 2012-2016 (v tis. Kč)	48
Graf 9 Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)	49
Graf 10 Porovnání plánovaných a skutečných výdajů v období 2012-2016 (v tis. Kč).....	52
Graf 11 Příjmové složky v roce 2012	53
Graf 12 Příjmové složky v roce 2013	54
Graf 13 Příjmové složky v roce 2014	55
Graf 14 Příjmové složky v roce 2015	56
Graf 15 Příjmové složky v roce 2016	57
Graf 16 Výdajové složky v roce 2012	58
Graf 17 Výdajové složky v roce 2013	59
Graf 18 Výdajové složky v roce 2014	60
Graf 19 Výdajové složky v roce 2015	61
Graf 20 Výdajové složky v roce 2016	62

8.4 Seznam příloh

Příloha 1 Vzor výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu FIM 2-12 M pro rok 2014.....	77
Příloha 2 Zeměpisná poloha obce Libčany	78

9 Přílohy

Příloha 1 Vzor výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu FIM 2-12 M pro rok 2014

Licence: DZ19

XCRGBA1A / A1A (15042014 / 28012013)

Ministerstvo financí

FIN 2-12 M

VÝKAZ PRO HODNOCENÍ PLNĚNÍ ROZPOČTU

územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad

sestavěný k 12 / 2014

(v Kč na dvě desetinná místa)

Rok Měsíc IČO

2014 12 00269000

Název a sídlo účetní jednotky: **Obec Libčany**

Libčany 80

50322 Libčany

I. ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY

Paragraf	Položka	Text	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
a	b		1	2	3
0000	1111	Daň z příjmů fyzických osob ze záv.čin. a fun.pož.	2 000 000,00	2 180 000,00	2 198 099,74
0000	1112	Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	120 000,00	137 628,11	137 628,11
0000	1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapit. výnosů	200 000,00	250 000,00	242 454,34
0000	1121	Daň z příjmů právnických osob	2 000 000,00	2 200 000,00	2 437 316,55
0000	1211	Daň z přidané hodnoty	4 000 000,00	4 800 000,00	4 528 542,75
0000	1340	Poplatek za provoz, shrom.,... a odstr. kom. odpadu	370 000,00	370 000,00	363 682,00
0000	1341	Poplatek ze psů	20 000,00	20 000,00	17 200,00
0000	1351	Odvod loterií a podobných her kromě výh. hrac. př.	40 000,00	40 000,00	35 900,36
0000	1361	Správní poplatky	12 000,00	13 490,00	13 490,00
0000	1511	Daň z nemovitých věcí	600 000,00	700 000,00	731 872,67
0000	4111	Neinvestiční přijaté transf.z všeob.pokl.správy SR		89 000,00	89 000,00
0000	4112	Neinv.př.transfery ze SR v rámci souhr.dot.vztahu	157 400,00	157 400,00	157 400,00
0000	4116	Ostatní neinv.přijaté transfery ze st. rozpočtu	96 000,00	201 701,00	201 701,00
0000	4121	Neinvestiční přijaté transfery od obcí	15 000,00	40 000,00	31 328,00
0000	4122	Neinvestiční přijaté transfery od krajů		10 000,00	10 000,00
0000	4129	Ostatní neinv.přij.transf. od rozp. územní úrovně		15 000,00	15 000,00
0000	Bez ODPA		9 630 400,00	11 224 219,11	11 210 615,52
2369	2212	Sankční platby přijaté od jiných subjektů		712,50	712,50
2369	Ostatní správa ve vodním hospodářství			712,50	712,50
3399	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	50 000,00	50 000,00	26 395,00
3399	2112	Příjmy z prod. zboží (jinak nakoup.za úč.prodeje)	20 000,00	20 000,00	15 400,00
3399	2321	Přijaté neinvestiční dary	30 000,00	30 000,00	18 000,00
3399	Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl.prostř.		100 000,00	100 000,00	59 795,00
3612	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	10 000,00	16 100,00	17 237,00
3612	2132	Příjmy z pronájmu ost. nemovit. a jejich částí	540 000,00	540 000,00	538 773,00
3612	Bytové hospodářství		550 000,00	556 100,00	556 010,00
3613	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	10 000,00	10 000,00	9 471,00
3613	2132	Příjmy z pronájmu ost. nemovit. a jejich částí	90 000,00	96 000,00	95 976,00
3613	Nebytové hospodářství		100 000,00	106 000,00	105 447,00
3632	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	15 000,00	15 000,00	10 310,00
3632	Pohřebnictví		15 000,00	15 000,00	10 310,00
3639	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků		11 000,00	
3639	2119	Ostatní příjmy z vlastní činnosti			11 000,00
3639	2131	Příjmy z pronájmu pozemků	12 000,00	13 800,00	13 246,00
3639	2132	Příjmy z pronájmu ost. nemovit. a jejich částí			100,00
3639	3111	Příjmy z prodeje pozemků		1 200,00	1 200,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj j.n.		12 000,00	26 000,00	25 546,00
3722	2112	Příjmy z prod. zboží (jinak nakoup.za úč.prodeje)	15 000,00	15 000,00	13 222,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů		15 000,00	15 000,00	13 222,00

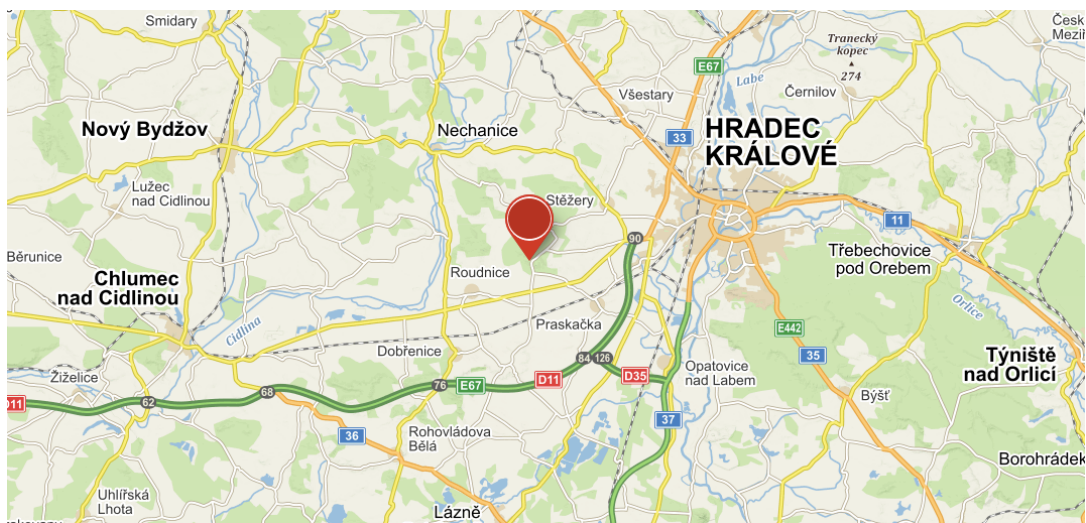
30.01.2015 11h52m18s

Zpracováno systémem UCR® GORDIC® spol. s r. o.

strana 1 / 13

(Zdroj: www.libcany.cz)

Příloha 2 Zeměpisná poloha obce Libčany

(Zdroj: www.mapy.cz)